

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Arkivsak: 25/150
Møtedato/tid: 07.04.2025 kl. 10:00
Møtested: Åfjord, Rådhuset, Øvre Årnes vei 1a, møterom 11

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Torbjørn Brandt på telefon 930 65 722, eller e-post: torbjorn.brandt@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 31.03.2025

Walter Solberg (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torbjørn Brandt
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
12/25	Referatsaker
13/25	Rapport fra forvaltningsrevisjon - Byggesak
14/25	Forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper - prosjektplan
15/25	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024
16/25	Budsjettkontroll for kontrollarbeidet 2024
17/25	Aktuelle saker fra kommunens folkevalgte organer
18/25	Folkevalgtopplæring - aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet
19/25	Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak
20/25	Innspill til kontrollarbeidet
21/25	Godkjenning av møteprotokoll

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

12/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/150 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Melding om politisk vedtak - kontrollutvalgets års- og møteplan

Melding om politisk vedtak - Forvaltningsrevisjon av Fosen Helse IKS åfjord

Melding om politisk vedtak - kontrollutvalgets årsmelding 2024 åfjord

Melding om politisk vedtak - Eierskapskontroll av Fosen Helse IKS åfjord

Protokoll fra kommunestyrets møte 30.01.2025 åfjord

Protokoll fra kommunestyrets møte 20.02.2025

Saksopplysninger

Følgende referatsaker legges frem for utvalget til orientering:

1. Melding om politisk vedtak - kontrollutvalgets års- og møteplan
2. Melding om politisk vedtak - Forvaltningsrevisjon av Fosen Helse IKS
3. Melding om politisk vedtak - kontrollutvalgets årsmelding 2024
4. Melding om politisk vedtak - Eierskapskontroll av Fosen Helse IKS
5. Protokoll fra kommunestyrets møte 30.01.2025
6. Protokoll fra kommunestyrets møte 20.02.2025

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget kan ta de vedlagte referatsakene til orientering.

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
004/25	Kommunestyret	30.01.2025

Kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025

Kontrollutvalgets innstilling

Kommunestyret tar kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025, til orientering.

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 004/25 vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025, til orientering.

Sakens bakgrunn og innhold

I denne saken legges forslag til års- og møteplan frem. Planen beskriver kontrollutvalgets kontrollarbeid. Det legges frem forslag til møtedatoer og aktiviteter for kommende år.

Årsplanen tar sikte på å gjenspeile dette ved å synliggjøre hovedoppgavene for kontrollutvalgets arbeid og gir en overordnet oversikt for gjennomføringen av egenkontrollen.

Aktiviteten som listes opp i årsplanens kap. 3 er ikke uttømmende og begrenser ikke kontrollutvalget for å sette opp flere saker eller gjennomføre flere kontrollhandlinger. Årsplanen viser kun de faste kjente og pålagte aktiviteter gjennom året samt møtedatoer for kontrollutvalgets møter.

Vedlegg

Års- og møteplan 2025

Saksutskrift av sak 69_24

Saksframlegg

Saksnr. 018/25   Utvalg Kommunestyret   Møtedato 20.02.2025

Forvaltningsrevisjon - Fosen Helse IKS

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret ønskerat Fosen helse IKS revidereravtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaketved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS.
3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 018/25 vedtak

1. Kommunestyret ønskerat Fosen helse IKS revidereravtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaketved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS.
3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.

Sakens bakgrunn og innhold

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon av Fosen Helse IKS, se sak 51/23behandlet i møtet 19.12.2023. Bestillingen er gjort på grunnlag av plan for forvaltningsrevisjon 2019- 2023 vedtatt av kommunestyret. Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sak 10/24 i kontrollutvalgets møte den 29.04.2024. I denne saken legges frem endelig rapport fra forvaltningsrevisjonen.

Revisor utarbeidet tre problemstillinger som skulle besvares. For hver problemstilling er det utledet revisjonskriterier som revisor skal knytte vurderinger til. Disse vurderinger leder frem til en konklusjon. Denne konklusjonen svarer da ut problemstillingen.

Problemstilling 1 - Oppfyller Fosen helse IKS avtalen(e) med eierkommunene og St. Olavs hospital? Faste tjenesteleveranser mellom selskapet, eierne og sentrale samarbeidsparter bør være avtalefestet. Revisor vurderer at tjenesteleveranser er formelt avtalefestet, men at flere av avtalene griper inn i hverandre og gjør ansvarsforholdene komplekse og uklare. Flere av avtalene bygger på feil premisser og det finnes ingen vertskommuneavtaler.

Inngått avtaler må oppdateres. Revisor vurderer at noen avtaler oppdateres, men spesielt driftsavtalen mangler oppdatering til dagens situasjon.

Avtalene må angi en tydelig ansvarsfordeling. Revisor vurderer at avtalenes samlede struktur, samt fraværet av enkelte nødvendige avtaler, bidrar til klarhet rundt ansvarsfordeling og gir rom for ulike forståelser.

Revisor konkluderer med at avtalene som Fosen helse IKS har med eierkommunene og St. Olavs hospital oppfylles i begrenset grad. Avtalene griper inn i hverandre og skaper uklarheter. Dette gjør at det finnes ulike oppfatninger av avtalene og en praksis som avviker fra avtalene.

Problemstillingen 2 - Har Fosen helse IKS har en økonomisk bærekraftig forretningsmodell og en tilfredsstillende økonomistyring?

Fosen helse IKS skal gå med overskudd for å sikre framtidig drift. Revisor vurderer at Fosen helse IKS ikke har gått med overskudd de siste tre årene, noe som har tært på oppsparte midler.

Prinsipper for fordeling av kostnader og kjøp av tjenester fra eierkommunen bør være avtalefestet. Revisor vurderer at det finnes avtaler for fordeling av kostnader.

Fosen helse IKS bør ha et system for oppfølging av selskapets økonomi. Revisor vurderer at Fosen helse IKS har et system for oppfølging av økonomien, men at uklare avtaler skaper uklarheter omkring det økonomiske ansvaret.

Daglig leder bør rapportere til styret om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling. Revisor vurderer at daglig leder rapporterer til styret om selskapets virksomhet.

Fosen helse IKS bør gjennomføre risikovurderinger på økonomi. Revisor vurderer at det ikke er gjennomført risikovurderinger på økonomi.

Revisor konkluderer med at Fosen helse IKS har en bærekraftig forretningsmodell og en tilfredsstillende økonomistyring

Problemstillingen 3 - er om Fosen helse IKS har gode rutiner og system for pasientsikkerhet og personvern.

Ansvar for pasientsikkerheten må være avklart. Revisor vurderer at særavtalen og driftsavtalen til en viss grad regulerer ansvaret for pasientsikkerheten.

Fosen helse IKS skal ha et system for melding og håndtering av avvik. Revisor vurderer at Fosen helse IKS ikke har et eget system for melding og håndtering av avvik.

Fosen helse IKS må sikre ansattes tilgang til datasystemer. Revisor vurderer at ansattes tilgang til datasystemer skjer gjennomtilgangsstyring i St. Olavs hospital, og gjennom den

enkelte kommune for rask psykisk helsehjelp.

Revisor konkluderer med at Fosen helse IKS benytter St. Olavs hospital sine systemer for pasientsikkerhet og personvern. Alle enheter i Fosen helse IKS som har

pasientbehandling, med unntak av legevakta, har så langt tatt i bruk Helseplattformen. Uklarheter i avtalene som ble konklusjonen i problemstilling en, skaper også uklarheter omkring pasientsikkerhet og personvern, noe som bør tydeliggjøres i revidering av avtalene.

På grunnlag av konklusjonene anbefaler revisor at:

Fosen helse IKS om å ta initiativ til revidering av avtaler herunder å avklare organisering og ansvarsforhold.

Vurdering og konklusjon

Rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og prosjektplanen. Revisors vurderinger er omfattende og grundige, og gir godt grunnlag for å konkludere. Forvaltningsrevisjonen gir selskapet, nødvendig og nyttig informasjon som kan bidra til læring og forbedring.

Sekretariatet anbefaler at utvalget oversender rapporten til behandling i kommunestyret.

Vedlegg

Rapport fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Fosen Helse IKS.pdf

Forvaltningsrevisjon - Fosen Helse IKS.pdf

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
019/25	Kommunestyret	20.02.2025

Kontrollutvalgets årsmelding for 2024

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 019/25 vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.

Sakens bakgrunn og innhold

Kontrollutvalget utøver kontrollfunksjonen på vegne av kommunestyret.

Kontrollutvalget rapporterer løpende til kommunestyret om resultatene av kontrollarbeidet.

Rapporteringen skjer blant annet ved oversendelse av årsmelding, rapporter fra

forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroller og forenklet etterlevelseskontroll. I tillegg offentliggjøres kontrollutvalgets saker ved at disse publiseres på kontrollutvalgets hjemmeside.

Kontrollutvalgets virksomhet for 2024 er oppsummert i en egen rapport. Formåleter å gi en oversikt over saker som ble behandlet av kontrollutvalget, herunder gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, orienteringer, uttalelser til årsregnskap mv.

Sekretariat viser til utkasttil årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet for 2024, se vedlegg.

Vedlegg

Kontrollutvalgets årsmelding 2024.pdf

Saksutskrift av sak 6_25.pdf

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
017/25	Kommunestyret	20.02.2025

Eierskapskontroll - Fosen Helse IKS

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen HelseIKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
  - a. behovet for eiermøter.
  - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
  - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
  - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
  - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
  - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
  - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 017/25 vedtak

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen HelseIKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
  - a. behovet for eiermøter.
  - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
  - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
  - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
  - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
  - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
  - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.

Sakens bakgrunn og innhold

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll av Fosen Helse IKS, se sak 52/23 behandlet i møtet 20.12.2023. Eierskapskontrollen handler om hvordan kommunene utøver eierskapet i selskapet.

Bestillingen er gjort på grunnlag av plan for forvaltningsrevisjon 2019- 2023 vedtatt av kommunestyret. Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sak 12/24 i kontrollutvalgets møte den 14.06.2024.

Revisor utarbeidet følgende problemstilling eierskapskontrollen:

Utøver kommuneeierskapet i Fosen helse IKS i tråd med kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring?

1. Har kommunestyret vedtatt styringsdokumenter for selskapet, herunder selskapsavtale og eierskapsmelding?
  - a. Er roller, ansvar og myndighet for eierstyring av Fosen helse IKS avklart?
  - b. Får kommunestyret tilstrekkelig informasjon om Fosen helse IKS i tråd med prinsippene for god eierstyring og kommunens egne bestemmelser?
  - c. Skjer utvelgelsen og valg av styremedlemmer i tråd med lovkrav og anbefalinger?

Til problemstilling 1 har revisor konkludert med at:

Kommunens utøvelse av eierskap i Fosen helse IKS har noen sentrale mangler i forhold til kommunestyrets vedtak, lovkrav og etablerte normer for god eierstyring.

Til problemstilling 1a. har revisor konkludert med at:

Kommunen har ikke vedtatt en eierskapsmelding i inneværende valgperiode eller forrige valgperiode og dette er ikke i samsvar med lovkravet. Selskapsavtalen er nylig revidert for Fosen helse IKS. Eierrepresentanter har fått opplæring i eierstyring, noe som gir innsikt i roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Kommunestyret har mangler i tilsvarende opplæring.

Til problemstilling 1b. har revisor konkludert med at:

Kommunen oppnevner sentrale folkevalgte som eierrepresentanter, og disse møter i eierorganet. En gjennomgang av ansvar og myndighet til eierrepresentantene som grunnlag for dialog og rapportering til kommunestyret kunne vært tydeliggjort. Det er ikke gjennomført

eiermøter i Fosen helse IKS for strategi- og utfordringsdialog mellom eierne og selskapet, noe som savnes.

Til problemstilling 1c. har revisor konkludert med at:

Det er mangler i informasjonen om eierstyring av Fosen helse IKS til kommunestyret.

Til problemstilling 1d. har revisor konkludert med at:

Fosen helse IKS har vedtektsfestet valgkomité, men det mangler en instruks for valgkomiteens arbeid. Kommunen har ikke hatt noen generell prinsippdiskusjon om styregodtgjørelse eller om styregodtgjørelsen i Fosen helse IKS og representantskapet har ikke vedtatt styregodtgjørelse siden 2015.

På grunnlag av konklusjonene har revisor utarbeidet følgende anbefalinger til kommunen som eier:

- Sikre at eierskapsmelding vedtas i kommunestyret i samsvar med kommunelovens krav.
- Sikre opplæring i eierskap til kommunestyrets medlemmer
- Vurdere behovet for eiermøter.
- Vurdere tydelige roller og ansvar til eierrepresentantene.
- Vurdere hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
- Fastsette prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
- Få på plass retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
- Skape klarhet i organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.

Vurdering og konklusjon

Rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og prosjektplanen. Revisors vurderinger er omfattende og grundige, og gir godt grunnlag for å konkludere. Eierskapskontrollen gir kommunen, som eier av selskapet, nødvendig og nyttig informasjon som kan bidra til læring og forbedring for utøvelsen av eierskapet.

Kommunestyret må selv få anledning til å vurdere og ta stilling til revisors anbefalinger. Dette gjøres mest hensiktsmessig ved at kommunedirektøren legger frem en egen sak til behandling i kommunestyret med revisors anbefalinger.

Sekretariatet anbefaler at utvalget oversender rapporten til behandling i kommunestyret.

Vedlegg

Utskrift av sak 325.pdf

Rapport fra forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Fosen Helse IKS.pdf

Møteprotokoll

Utvalg	Kommunestyret
Møtested	Blackbox - Å!
Dato	30.01.2025
Tidspunkt	kl 09:00 - 14:10

Fremmøtte	Parti
Alf Håkon Skjærvik	AP
Erik Jakobsen	AP
Ina Victoria Nebb Rånes	AP
Kaja Hovde Bye	AP
Anne Iren Lian	H
Roar Harbak	H
Roger Sjørgård	H
Nina Edvardsen	KRF
Erling Iversen	SP
Hanne Skjæggestad	SP
Maia Skorstad Larsen	SP
Mari Krogfjord	SP
Oddbjørn Rømme	SP
Tone Bårdli	SP
Tore Hage	SP
Torild Langklopp	V

Forfall	Parti	Varamedlem	Parti
Karoline Larsen	AP	Stian Skjærvik Hansen	AP
Walter Solberg	AP	Mohammad Bassam	AP
		Yanes	
Gunnar Singsaas	FRP	Dag Roar Braseth	FRP
Steffen Karlsaune	FRP	Vidar Sydskjør	FRP
Einar Eian	H	Magne Julian Ugedal	H
Jon Husdal	SP	Hilde Bugge	SP
Susanne Strudshavn Strøm	SP	Hege Hopen Amundal	SP

Inhabil	Sak	Varamedlem	Merknad
Erling Iversen	009/25	,	

Erling Iversen ordfører	Nina Knutsen arkivansvarlig
----------------------------	--------------------------------

Saksliste

Type	Saknr	Sakstittel
PS	001/25	Godkjenning av innkalling og sakskart
PS	002/25	Godkjenning av protokoll
PS	003/25	Samlesak for referatsaker
PS	004/25	Kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025
PS	005/25	Kunststrategi Åfjord kommune 2024 - 2028
PS	006/25	KS Debattheft 2025 - del 1
PS	007/25	KS Debattheft 2025 - del 2
PS	008/25	Delegeringsreglement Åfjord kommune
PS	009/25	Nord-Fosen Utvikling AS - Handlingsplan 2025
PS	010/25	Gebyr 2025 - ny behandling kap. 6
PS	011/25	"Ung i Åfjord" - Boligkonsept i samarbeid mellom kommune og næringsliv - Finansiering
PS	012/25	Helseplattformen: Samarbeidsavtale - Kommunalt oppgavefellesskap mellom eierkommunene
PS	013/25	Kommunal vigsel i Åfjord kommune

Informasjon og orienteringer

Informasjon fra Åfjord bondelag v/ Nils Asle Dolmseth

Nils Asle Dolmseth informerte om matproduksjon i Åfjord og landbrukets fokus fremover.

Informasjon fra NHO

NHO ved Jan Åge Sneve Gundersen orienterte om arbeidet i NHO Trøndelag.

Nord Fosen handlingsplan

Daglig leder i Nord-Fosen Utvikling AS, Karoline Larsen la frem handlingsplanen for 2025.

Mobil – og bredbånd

Rådmannen orienterte kort om pågående prosjekter.

Pågående byggeprosjekter

Rådmannen orienterte kort om pågående byggeprosjekter, herunder helsehus, oppvekstsenter på Brandsfjord og barnehage på Roan.

Status vei

Ordfører orienterte kort om nytt veimøte med fylkeskommunen og arbeidet med å få fylkeskommunen til å sikre rasutsatte veier.

Saker i formannskapet

Det ble kort orientert om saker det arbeides med i formannskap, herunder nytt utviklingsselskap og fakturering av kommunale avgifter.

Kommunestyret i mars

Møtet som er berammet til 27. mars blir flyttet til 25 mars.

001/25 Godkjenning av innkalling og sakskart

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 001/25 vedtak

Innkalling og sakskart ble godkjent.

Rådmannens innstilling:

Innkalling og sakskart godkjennes.

002/25 Godkjenning av protokoll

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 002/25 vedtak

vedlagte protokoll ble godkjent.

Rådmannens innstilling

Vedlagt protokoll godkjennes

003/25 Samlesak for referatsaker

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 003/25 vedtak

Sakene ble tatt til orientering.

Rådmannens innstilling:

Sakene tas til orientering.

004/25 Kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 004/25 vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025, til orientering.

Kontrollutvalgets innstilling

Kommunestyret tar kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025, til orientering.

005/25 Kunststrategi Åfjord kommune 2024 - 2028

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 005/25 vedtak

Kommunestyret vedtar vedlagte dokument; Kunststrategi Åfjord kommune 2024 -2028.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret vedtar vedlagte dokument; Kunststrategi Åfjord kommune 2024 -2028.

006/25 KS Debattheft 2025 - del 1

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 006/25 vedtak

Kommunestyret viser til «Debattheft 2025 (del 1). Fra forventning til virkelighet – om forventningsgapet» og slutter seg til svarene på spørsmålene som er stilt, slik de fremgår av saken.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret viser til «Debattheft 2025 (del 1). Fra forventning til virkelighet – om forventningsgapet» og slutter seg til svarene på spørsmålene som er stilt, slik de fremgår av saken.

007/25 KS Debattheft 2025 - del 2

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 007/25 vedtak

Kommunestyret viser til «Debattheft 2025. Fra forventning til virkelighet - om mellomoppgjøret 2025 og strategisk utvikling av avtaleverket» og slutter seg til svarene på spørsmålene som er stilt, slik de fremgår av saken.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret viser til «Debattheft 2025. Fra forventning til virkelighet - om mellomoppgjøret 2025 og strategisk utvikling av avtaleverket» og slutter seg til svarene på spørsmålene som er stilt, slik de fremgår av saken.

008/25 Delegeringsreglement Åfjord kommune

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Endringsforslag - Delegering til LU-nemnda, foreslått av Hege Hopen Amundal, Senterpartiet
Konsesjonsloven § 9 og § 9 a delegeres til LU-nemnda.

Endringsforslag i formannskapetets innstilling , foreslått av Erling Iversen, Senterpartiet
Siste setning i formannskapetets innstilling til saken endre til:

Unntak er saker som gjelder dispensasjon i forbindelse med nye bolig- og næringsbygg.

Tobakksskadeloven, foreslått av Erik Jakobsen, Arbeiderpartiet

Paragrafer fra tobakksskadeloven delegert til formannskapet, delegeres til UKIF.

Endringsforslag - akvakulturloven, foreslått av Hanne Skjæggestad, Senterpartiet
Samtykke etter akvakulturloven §15 delegeres til formannskapet

Erik Jakobsen trakk sitt forslag.

Votering nr 4 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 3 - Votering over forslag

Forslag: **Endringsforslag - akvakulturloven**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 2 - Votering over forslag

Forslag: **Endringsforslag i formannskapets innstilling**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Endringsforslag - Delegering til LU-nemnda**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 008/25 vedtak

Kommunestyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til nytt delegeringsreglement med følgende endring:

19-2 endres fra: Myndighet til å fatte vedtak om dispensasjoner er delegert til rådmannen.

til: Myndighet til å fatte vedtak om dispensasjoner er delegert til rådmannen. Unntak er saker som gjelder dispensasjon i forbindelse med nye bolig- og næringsbygg.

Samtykke etter akvakulturloven §15 delegeres til formannskapet.

Konsesjonsloven § 9 og § 9 a delegeres til LU-nemnda.

Rådmannens innstilling:

Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til delegeringsreglement.

Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling: Kommunestyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til nytt delegeringsreglement

Vedtak som innstilling fra Formannskap, 15.01.2025 - 004/25

Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til delegeringsreglement.

Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til nytt delegeringsreglement med følgende endring:

19-2 endres fra: Myndighet til å fatte vedtak om dispensasjoner er delegert til rådmannen.

til: Myndighet til å fatte vedtak om dispensasjoner er delegert til rådmannen. Unntak er saker som gjelder dispensasjon i forbindelse med bolig og næring.

009/25 Nord-Fosen Utvikling AS - Handlingsplan 2025

Inhabile
Erling Iversen

Varamedlem

Merknad

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Ordfører Erling Iversen tredde ut av møtet i forbindelse med habilitetsspørsmål vedrørende sin stilling som styreleder i Nord-Fosen utvikling AS.

Varaordfører Kaja Hovde Bye ledet voteringen.

Ordfører ble erklært inhabil i behandlingen mot 2 stemmer (Alf Håkon Skjærvik (Ap) og Torild Langklopp(V)

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 22 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 8, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 009/25 vedtak

Åfjord Kommunestyre godkjenner "Handlingsplan 2025" for omstilling på Nord-Fosen, slik planen ble vedtatt av styret i Nord-Fosen utvikling AS i møte den 20. januar 2025, og som den fremgår av vedlegg til saken.

Rådmannens innstilling:

Åfjord Kommunestyre godkjenner "Handlingsplan 2025" for omstilling på Nord-Fosen, slik planen ble vedtatt av styret i Nord-Fosen utvikling AS i møte den 20. januar 2025, og som den fremgår av vedlegg til saken.

010/25 Gebyr 2025 - ny behandling kap. 6

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Forslag til vedtak, foreslått av Erling Iversen, Senterpartiet

Åfjord kommunestyre vedtar å fordele gebyrøkningen som er foreslått over flere år, og foreslår en økning for 2025 på 15 % innenfor kapittel 6.1 planbehandling.

Kommunestyret viser ellers til vedtak i sak KST-120/2024 «Kommunale gebyr 2025» vedrørende gebyrregulativets punkt 6.2 og 6.3.

Endringen i gebyrregulativets punkt 6.1 gjøres gjeldende fra 01.02.2025, mens gebyrregulativet for øvrig er gjort gjeldende fra 01.01.2025, jf vedtak i sak KST-120/2024.

Kommunestyret ber ellers om rådmannen i saken for neste års behandling av gebyrregulativet vedlegger en tabell som sidestiller gjeldende satser og forslag til nye satser.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Opprinnelig forslag: 0 stemmer (0%)

Forslag til vedtak: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

KST - 010/25 vedtak

Åfjord kommunestyre vedtar å fordele gebyrøkningen som er foreslått over flere år, og foreslår en økning for 2025 på 15 % innenfor kapittel 6.1 planbehandling.

Kommunestyret viser ellers til vedtak i sak KST-120/2024 «Kommunale gebyr 2025» vedrørende gebyrregulativets punkt 6.2 og 6.3.

Endringen i gebyrregulativets punkt 6.1 gjøres gjeldende fra 01.02.2025, mens gebyrregulativet for øvrig er gjort gjeldende fra 01.01.2025, jf vedtak i sak KST-120/2024.

Kommunestyret ber ellers om rådmannen i saken for neste års behandling av gebyrregulativet vedlegger en tabell som sidestiller gjeldende satser og forslag til nye satser.

Vedtak som innstilling fra Utvalg Vekst og utvikling, 21.01.2025 - 003/25

Utvalg for vekst og utvikling foreslår å fordele gebyrøkningen som er foreslått over flere år. Utvalget foreslår en økning for 2025 på 15 % på kap. 6.1, planbehandling.

011/25 "Ung i Åfjord" - Boligkonsept i samarbeid mellom kommune og næringsliv - Finansiering

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 011/25 vedtak

Åfjord kommunestyre viser til tidligere vedtak i sak KST-21/2024 vedrørende boligkonsept for «Ung i Åfjord», og slutter seg til ordningen slik den er skissert i saken.

Kommunestyret bevilger kr 300.000 for å etablere ordningen i henhold til budsjettet som er beskrevet i saken, og gir et tilskudd på kr 125.000 til, i første omgang, 4 kvalifiserte etablerere som skaffer seg bolig i Åfjord innenfor retningslinjene for tiltaket. Videre ber kommunestyret som at rådmannen stiller et utvalg av egnede kommunale tomter i kommunale byggefelt over hele kommunen til disposisjon for ordningen.

Ordningen finansieres ved bruk av disposisjonsfond, og kommunestyret ber om at rådmannen innarbeider tiltaket i Åfjord kommunes driftsbudsjett for 2025, med en ramme på inntil kr 800.000.

Rådmannens innstilling:

Åfjord kommunestyre viser til tidligere vedtak i sak KST-21/2024 vedrørende boligkonsept for «Ung i Åfjord», og slutter seg til ordningen slik den er skissert i saken.

Kommunestyret bevilger kr 300.000 for å etablere ordningen i henhold til budsjettet som er beskrevet i saken, og gir et tilskudd på kr 125.000 til, i første omgang, 4 kvalifiserte etablerere som skaffer seg bolig i Åfjord innenfor retningslinjene for tiltaket. Videre ber kommunestyret som at rådmannen stiller et utvalg av egnede kommunale tomter i kommunale byggefelt over hele kommunen til disposisjon for ordningen.

Ordningen finansieres ved bruk av disposisjonsfond, og kommunestyret ber om at rådmannen innarbeider tiltaket i Åfjord kommunes driftsbudsjett for 2025, med en ramme på inntil kr 800.000.

012/25 Helseplattformen: Samarbeidsavtale - Kommunalt oppgavefelleskap mellom eierkommunene

Kommunestyret 30.01.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 012/25 vedtak

Åfjord kommunestyre vedtar samarbeidsavtalen og tiltredelse i oppgavefelleskapet fra det tidspunktet oppgavefelleskapet etableres.

Kommunestyret utnevner ordfører som kommunens faste representant i oppgavefelleskapets representantskap, med varaordfører som varamedlem.

Åfjord kommunestyre godkjenner finansieringsmodellen som innebærer en årlig kostnadsfordeling basert på innbyggertall pr 1.1.2024. For Åfjord kommune innebærer dette en årlig kostnad på 87.507 NOK, i 2025 kroner.

Tilslutning forutsetter at alle eierkommuner slutter seg til avtalen.

Rådmannens innstilling:

Åfjord kommunestyre vedtar samarbeidsavtalen og tiltredelse i oppgavefellesskapet fra det tidspunktet oppgavefellesskapet etableres.

Kommunestyret utnevner ordfører som kommunens faste representant i oppgavefellesskapets representantskap, med varaordfører som varamedlem.

Åfjord kommunestyre godkjenner finansieringsmodellen som innebærer en årlig kostnadsfordeling basert på innbyggertall pr 1.1.2024. For Åfjord kommune innebærer dette en årlig kostnad på 87.507 NOK, i 2025 kroner.

Tilslutning forutsetter at alle eierkommuner slutter seg til avtalen.

013/25 Kommunal vigsel i Åfjord kommune**Kommunestyret 30.01.2025****Behandling****Votering nr 1** - Votering over forslagForslag: **Opprinnelig forslag****For:** 22 stemmer (96%) - AP 6, FRP 1, H 4, KRF 1, SP 9, V 1**Mot:** 1 stemme (4%) - FRP 1 (Vidar Sydskjør)**KST - 013/25 vedtak**

Kommunestyret gir vigselfrett til ordfører og varaordfører som en direkte følge av lovteksten. I tillegg gis Reidun Susanne Dypaune vigselfrett som kommunalt ansatt.

Åfjord kommune skal ha et kommunalt vigselftilbud for egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge. Åfjord kommune velger i tillegg å tilby vigsler for brudefolk bosatt i andre kommuner.

Åfjord kommune tilbyr at møterom kan benyttes til kommunale vigsler.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret gir vigselfrett til ordfører og varaordfører som en direkte følge av lovteksten. I tillegg gis Reidun Susanne Dypaune vigselfrett som kommunalt ansatt.

Åfjord kommune skal ha et kommunalt vigselftilbud for egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge. Åfjord kommune velger i tillegg å tilby vigsler for brudefolk bosatt i andre kommuner.

Åfjord kommune tilbyr at møterom kan benyttes til kommunale vigsler.

Møteprotokoll

Utvalg	Kommunestyret
Møtested	Blackbox - Å!
Dato	20.02.2025
Tidspunkt	kl 09:00 - 13:30

Fremmøtte	Parti
Alf Håkon Skjærvik	AP
Erik Jakobsen	AP
Ina Victoria Nebb Rånes	AP
Kaja Hovde Bye	AP
Karoline Larsen	AP
Walter Solberg	AP
Gunnar Singsaas	FRP
Steffen Karlsaune	FRP
Anne Iren Lian	H
Einar Eian	H
Roar Harbak	H
Roger Sjørgård	H
Nina Edvardsen	KRF
Erling Iversen	SP
Hanne Skjæggestad	SP
Jon Husdal	SP
Maia Skorstad Larsen	SP
Mari Krogfjord	SP
Oddbjørn Rømme	SP
Susanne Strudshavn Strøm	SP
Tone Bårdli	SP
Tore Hage	SP
Torild Langklopp	V

Erling Iversen
ordfører

Nina Knutsen
arkivansvarlig

Saksliste

Type	Saknr	Sakstittel
PS	014/25	Godkjenning av innkalling og sakskart
PS	015/25	Godkjenning av protokoll
PS	016/25	Samlesak for referatsaker
PS	017/25	Eierskapskontroll - Fosen Helse IKS
PS	018/25	Forvaltningsrevisjon - Fosen Helse IKS
PS	019/25	Kontrollutvalgets årsmelding for 2024
PS	020/25	Evaluering av samarbeidet mellom Åset skole og Stoksund oppvekstsenter

Spørretimen

Spørsmål fra Frode Svenning om kommunens rolle i å gjøre Stoksund til et område som er attraktivt område i kommunen å flytte til.

Ordfører leste opp spørsmål spurt av Frode Svenning. Rådmannen ga en kort orientering om kommunens engasjement for gjøre Stoksund til et attraktivt område, både gjennom skoleutbygging, tilrettelegging og næringsliv og infrastrukturutbygginger i de siste årene.

Enhetsleder for landbruk og tekniske tjenester, Kjell Vingen, orienterte om tilgjengelige byggeklare tomter i Stoksundsområdet og det pågående arbeidet med ny arealplan for Åfjord kommune.

Spørsmål fra Karoline Larsen vedrørende omstillingsprosessen.

Rådmannen orienterte om status i omstillingsarbeidet i Åfjord kommune. Dette er et arbeid som har kommet godt i gang, men gitt de utfordringene som særlig kommunene står overfor med færre ressurser og økende behov i årene fremover, vil dette være krevende. Vi må arbeide annerledes. Helst slik at vi både kan levere de tjenestene vi skal, men også slik at vi som jobber i kommunen fortsatt kan stå lenge i jobb uten at arbeidspresset går ut over liv og helse. Denne delen av omstillingsarbeidet er ennå ikke i mål, og er heller ikke opp til kommunen alene, men vil også kreve at hele lokalsamfunnet engasjerer seg

Spørsmål fra Tore Hage har spørsmål vedrørende maur på venteværelset på familiesenteret.

Rådmannen og Sektorsjef for landbruk og tekniske tjenester, Lars Helge Kolmannskog, redegjorde for at kommunen er kjent med at det er maur der, det er gjort flere tiltak, senest for 2 uker siden. Dersom situasjonen ikke endrer seg, vil man sette et skadedyrbekjempningsfirma på saken. I forbindelse med orienteringen orienterte Kolmannskog også om fremdriften i arbeidet med oppussingen av familiesenteret.

Pågående byggeprosjekter

Sektorsjef Lars Helge Kolmannskog orienterte om pågående byggeprosjekter, herunder påbygg ved Åset skole, nytt vaskeri mv for Fosen Vekst AS Kleivan, utbygging ved Roan Havn, Åsmundvatnet boligfelt, utbygging ved Brandsfjord oppvekstsenter, ny Roan barnehage og bygging av nytt helsehus.

Info fra utvalgslederne

Det ble orientert om arbeidet i følgende utvalg:

- Utval for vekst og utvikling og LU-nemnda v/Jon Husdal.
- Utvalg for kultur, idrett og frivillighet, v/Ina Nebb Rånes.

Nytt utviklingsselskap i samarbeid med Trøndelag Sparebank og Osen kommune

Ordføreren orienterte om at det formelle rundt etablering av det nye utviklingsselskapet er på plass, og at styret planlegger å gjøre en internutlysning av stillingen som daglig leder innen kort tid.

Workshop folkevalgtopplæring 25.mars.

Rådmannen orienterte om en ny dag med folkevalgtopplæring i fortsettelsen av kommunestyrets møte den 25. mars. Temaet for dagen er innbyggerdialog og lokaldemokratiutvikling, blant annet i lys av lokaldemokratiundersøkelsen som ble gjennomført sommeren 2024.

Mobil- og bredbåndsutbygging

Rådmannen orienterte om NKOM-søknader som er sendt for områdene, Bjerkan, Hutjønna og Kroken, samt pågående arbeidet med fiberutbygging i Sjørdalen og Norddalen.

Videre er dialogen tatt opp igjen med henblikk på å få til fiberutbygging i Beskeland. Rådmannen orienterte ellers om at 2G nettet vil fases ut i løpet av senest to år, og at dette vil ha betydning for tekniske hjelpemidler som kommuniserer via 2G, dette kan være alt fra trygghetsalarmer, biler til plenklippere.

014/25 Godkjenning av innkalling og sakskart

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 014/25 vedtak

Innkalling og sakskart ble godkjent.

Rådmannens innstilling:

Innkalling og sakskart godkjennes.

015/25 Godkjenning av protokoll

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 015/25 vedtak

Vedlagte protokoll ble godkjent.

Rådmannens innstilling

Vedlagt protokoll godkjennes

016/25 Samlesak for referatsaker

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 016/25 vedtak

Sakene ble tatt til orientering.

Rådmannens innstilling:

Sakene tas til orientering.

017/25 Eierskapskontroll - Fosen Helse IKS

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 017/25 vedtak

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen HelseIKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
  - a. behovet for eiermøter.
  - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
  - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
  - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
  - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
  - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
  - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen HelseIKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden.
2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere:
  - a. behovet for eiermøter.
  - b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer.
  - c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter.
  - d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha.
  - e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap.
  - f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse.
  - g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig.
3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.

018/25 Forvaltningsrevisjon - Fosen Helse IKS

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 018/25 vedtak

1. Kommunestyret ønskerat Fosen helse IKS revidereravtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaketved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS.
3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

1. Kommunestyret ønskerat Fosen helse IKS revidereravtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold.
2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaketved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS.
3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.

019/25 Kontrollutvalgets årsmelding for 2024

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 019/25 vedtak

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.

020/25 Evaluering av samarbeidet mellom Åset skole og Stoksund oppvekstsenter

Kommunestyret 20.02.2025

Behandling

Utsettelsesforslag, foreslått av Erling Iversen, Senterpartiet

Åfjord kommunestyre skal den 20. februar etter planen behandle sak om mulig overføring av ungdomstrinnet ved Stoksund oppvekstsenter til Åset skole.

For kommende skoleår vil dette gjelde for 8. og 9 trinn, mens det foreslås at 10. trinn fullfører sin grunnskoleopplæring ved Stokksund oppvekstsenter.

Saken er basert på erfaringer med at undervisningsoppleggene ved Åset skole og Stoksund oppvekstsenter er så vidt forskjellige at det har vært krevende å etablere gode samarbeidsløsninger for ungdomstrinnet, uten at dette har lagt begrensninger på undervisningstilbudet for en den ene eller begge elevgruppene. Dette synes å være en utfordring både ved Stoksund og Åset skoler, og Åfjord kommune er opptatt av gi et så godt undervisningstilbud som mulig for alle elever i kommunen, uansett skoletilhørighet.

I en såvidt viktig sak, og i lys av det sterke engasjementet som er i saken, ønsker Åfjord kommune å legge særlig til rette for at alle som ønsker det skal få anledning til å la seg høre, før kommunestyret fatter vedtak. Det grunnleggende er å sikre gode og trygge læringsmiljøer, og som bidrar til både faglig og personlig utvikling for alle elever. I noen tilfeller kan dette være hensyn som må veies opp mot ulemper for elevene knyttet til blant annet lengre reiseavstand mv. I forståelse med Utvalg for helse og oppvekst, administrasjonen og de politiske partiene imellom, utsettes saken for behandling til kommunestyrets neste møte i slutten av mars.

Kommunestyret ber om at utvalg for helse og oppvekst i samråd med administrasjonen legger til rette for en utvidet høringsrunde før saken fremmes for endelig behandling i kommunestyrets møte den 25. mars 2025.

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Utsettelsesforslag**

For: 23 stemmer (100%) - AP 6, FRP 2, H 4, KRF 1, SP 9, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

KST - 020/25 vedtak

Åfjord kommunestyre skal den 20. februar etter planen behandle sak om mulig overføring av ungdomstrinnet ved Stoksund oppvekstsenter til Åset skole.

For kommende skoleår vil dette gjelde for 8. og 9 trinn, mens det foreslås at 10. trinn fullfører sin grunnskoleopplæring ved Stokksund oppvekstsenter.

Saken er basert på erfaringer med at undervisningsoppleggene ved Åset skole og Stoksund oppvekstsenter er så vidt forskjellige at det har vært krevende å etablere gode samarbeidsløsninger for ungdomstrinnet, uten at dette har lagt begrensninger på undervisningstilbudet for en den ene eller begge elevgruppene. Dette synes å være en utfordring både ved Stoksund og Åset skoler, og Åfjord kommune er opptatt av gi et så godt undervisningstilbud som mulig for alle elever i kommunen, uansett skoletilhørighet.

I en såvidt viktig sak, og i lys av det sterke engasjementet som er i saken, ønsker Åfjord kommune å legge særlig til rette for at alle som ønsker det skal få anledning til å la seg høre, før kommunestyret fatter vedtak. Det grunnleggende er å sikre gode og trygge læringsmiljøer, og som bidrar til både faglig og personlig utvikling for alle elever. I noen tilfeller kan dette være hensyn som må veies opp mot ulemper for elevene knyttet til blant annet lengre reiseavstand mv. I forståelse med Utvalg for helse og oppvekst, administrasjonen og de politiske partiene imellom, utsettes saken for behandling til kommunestyrets neste møte i slutten av mars.

Kommunestyret ber om at utvalg for helse og oppvekst i samråd med administrasjonen legger til rette for en utvidet høringsrunde før saken fremmes for endelig behandling i kommunestyrets møte den 25. mars 2025.

Vedtak som innstilling fra Utvalg helse og oppvekst, 13.02.2025 - 004/25

Utvalg for helse og oppvekst viser til opplysninger gitt i saksgrunnlag og drøftinger med Åset skole og Stoksund oppvekstsenter i prosessen med evaluering av samarbeidsløsninger ihht KST 016/23 punkt 2. På bakgrunn av de opplysninger som utvalget er gjort kjent med og drøftinger gjort i utvalget, stiller utvalget seg bak alternativ 4 i saksgrunnlaget og sender saken videre til kommunestyret med følgende innstilling:

Åfjord kommunestyre viser til innstilling fra utvalg for helse og oppvekst og vedtar alternativ 4 i saksgrunnlaget:

Ungdomstrinnet ved Stoksund oppvekstsenter overflyttes til Åset skole med virkning fra 01.08.25. Elever som starter på 10.trinn ved Stoksund oppvekstsenter i august 2025, fullfører sin grunnskoleopplæring ved Stoksund oppvekstsenter, med unntak av faget tysk, som fortsatt tilbys på Åset. De øvrige elever fra 8.og 9.trinn overføres til Åset skole fra skoleåret 25/26 og videre elevkull har oppstart ved Åset skole når de starter i 8.trinn.

Åfjord kommunestyre ber administrasjonen om å finne gode løsninger for overføring av elever fra 01.08.25. Administrasjonen må også sikre at skoleskyss løses på en slik måte at elever får minst mulig reisetid.

Rapport fra forvaltningsrevisjon - Byggesak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

13/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt**Arkivkode** FE-217, TI-&58**Arkivsaknr** 23/601 - 9**Forslag til vedtak**

Kontrollutvalget slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger i rapport fra forvaltningsrevisjon med tema byggesak. Kontrollutvalget oversender saken til endelig behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber rådmannen om å:
  - a. etablere en hensiktsmessig internkontroll for byggesaksforvaltningen
  - b. etablere en strategi for tilsyn og ha en mer proaktiv tilnærming til ulovlighetsoppfølging i byggesaksforvaltningen
  - c. kartlegge kompetansebehov og utarbeide en plan for kompetanseheving i byggesaksforvaltningen
2. Kommunestyret ber rådmannen orientere kontrollutvalget om hvordan punkt 1 i vedtaket er fulgt opp til kontrollutvalget innen siste kvartal 2025.

Vedlegg

Revisors egenerklæring av uavhengighet

Rapport fra forvaltningsrevisjon - Byggesak

Saksutskrift av sak 38_24

Forvaltningsrevisjon byggesak - prosjektplan

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon med tema plan og byggesak, se sak 19/24 behandlet i møtet 29.04.2023. Bestillingen er gjort på grunnlag av plan for forvaltningsrevisjon 2020- 2024 vedtatt av kommunestyret.

I denne saken legges ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen frem til behandling til kontrollutvalget.

Revisor har utarbeidet tre problemstillinger som skulle besvares.

1. Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder:
  - a. Saksbehandlingstid?
  - b. Dispensasjonssøknader?
2. Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter?
3. Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

For hver av problemstillingene har revisor utledet revisjonskriterier, se vedlegg 1. Revisor har knyttet vurderinger til disse revisjonskriterier. Disse vurderingene leder frem til en konklusjon. Revisor har konkludert med følgende til:

- Problemstilling 1 - Kommunen har en tilfredsstillende saksbehandling av byggesaker når det gjelder saksbehandlingstid og saksbehandling av dispensasjonssøknader.
- Problemstilling 2 - Kommunen har i liten grad har system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar tilsyn og ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyrer.

- Problemstilling 3 - Kommunen har tilfredsstillende kompetanse og kapasitet for å ivareta kravene til forsvarlig byggesaksbehandling.

På grunnlag av konklusjonene anbefaler revisor at kommunen må:

- etablere en hensiktsmessig internkontroll for byggesaksforvaltningen
- etablere en strategi for tilsyn og ha en mer proaktiv tilnærming til ulovlighetsoppfølging i byggesaksforvaltningen
- kartlegge kompetansebehov og utarbeide en plan for kompetanseheving i byggesaksforvaltningen

For ytterligere informasjon vises det til selve rapporten lagt ved denne saken. Revisor vil orientere utvalget om rapporten og besvare spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Vurdering og konklusjon

Rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og prosjektplanen. Revisors vurderinger er omfattende og grundige, og gir godt grunnlag for å konkludere. Forvaltningsrevisjonen gir kommunen, nødvendig og nyttig informasjon som kan bidra til læring og forbedring.

Sekretariatet anbefaler at utvalget oversender rapporten til behandling i kommunestyret.

Egenerklæring FR1302 Åfjord kommune

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- ANNE GRETE WOLD, signert 02.07.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Prosjekt nr: FR 1302	Kommune: Åfjord kommune
Vurdering av uavhengighet - revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:	
Byggesak	

Hovedreferanse: KommuneLOven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA</i>
Medlem i styrende Organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Steinkjer 02.07.2024

Anne Grete Wold
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Åfjord kommune sitt kontrollutvalg i perioden august 2024 til januar 2025.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

Alle rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidt norge.no.

Steinkjer, 3. mars 2025

Anne Grete Wold

Oppdragsansvarlig revisor

Marie Husøy Sæther

Prosjektmedarbeider

SAMMENDRAG

I **første problemstilling** konkluderer revisor med at Åfjord kommune har en tilfredsstillende saksbehandling av byggesaker når det gjelder saksbehandlingstid og saksbehandling av dispensasjonssøknader.

Åfjord kommune behandler 12-ukerssaker i henhold til lovpålagt tidsfrist, men har fristbrudd i en av fire 3-ukerssaker som revisor har gjennomgått. Revisor tar i sin konklusjon høyde for at utvalget av saker som er gjennomgått er begrenset. Revisor konkluderer med at kommunen i det store og hele arbeider godt med å saksbehandle dispensasjonssøknader. Revisor ser at kommunen jobber med å holde tidsfristene i byggesaksbehandlingen, og i stadig større grad arbeider med å forbedre saksbehandlingen av dispensasjonssøknader.

I **andre problemstilling** konkluderer revisor med at Åfjord kommune i liten grad har system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar tilsyn og ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyrer.

Revisor har belyst at kommunen per desember 2024 ikke har skriftliggjort mål, ansvar og oppgavefordeling for byggesaksbehandlingen, og ikke har nedskrevne rutiner for de arbeidsprosessene som er undersøkt. Revisor konkluderer derfor med at kommunen i liten grad har dokumentert en internkontroll for byggesaksforvaltningen.

I **tredje problemstilling** konkluderer revisor med at Åfjord kommune har tilfredsstillende kompetanse og kapasitet for å ivareta kravene til forsvarlig byggesaksbehandling.

Revisor registrerer likevel en mangel på systematikk i vurderingen av kompetansebehov og plan for kompetanseheving.

Revisor anbefaler at rådmannen:

- etablerer en hensiktsmessig internkontroll for byggesaksforvaltningen,
- etablerer en strategi for tilsyn og ha en mer proaktiv tilnærming til ulovlighetsoppfølging i byggesaksforvaltningen,
- kartlegger kompetansebehov og utarbeide en plan for kompetanseheving i byggesaksforvaltningen.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	2
Sammendrag	3
Innholdsfortegnelse	4
1 Innledning	6
1.1 Bestilling	6
1.2 Problemstillinger	6
1.3 Metode	6
1.4 Uttalelse om rapport	8
1.5 Om temaet	8
1.6 Om kommunen	10
2 Saksbehandling	13
2.1 Problemstilling	13
2.2 Mottakskontroll	13
2.2.1 Kriterie	13
2.2.2 Funn	13
2.2.3 Vurdering	14
2.3 Saksbehandling innen fristen	14
2.3.1 Kriterie	14
2.3.2 Funn	14
2.3.3 Vurdering	16
2.4 Høring av dispensasjonssaker	16
2.4.1 Kriterie	16
2.4.2 Funn	16
2.4.3 Vurdering	17
2.5 Rettslige og faktiske sider	18
2.5.1 Kriterie	18
2.5.2 Funn	18
2.5.3 Vurdering	19
2.6 Vurdering av vilkår for å innvilge dispensasjon	19
2.6.1 Kriterie	19
2.6.2 Funn	19
2.6.3 Vurdering	20
3 Internkontroll	21
3.1 Problemstilling	21
3.2 Beskrivelse av mål, oppgaver og organisering	21
3.2.1 Kriterie	21
3.2.2 Funn	21
3.2.3 Vurdering	22
3.3 Tilsyn og ulovlighetsoppfølging	22
3.3.1 Kriterie	22
3.3.2 Funn	22
3.3.3 Vurdering	23

3.4	System som sikrer tilstrekkelig veiledning.....	23
3.4.1	Kriterie	23
3.4.2	Funn	23
3.4.3	Vurdering	24
3.5	System som sikrer likebehandling	24
3.5.1	Kriterie	24
3.5.2	Funn	24
3.5.3	Vurdering	25
3.6	System for innkreving av gebyrer	25
3.6.1	Kriterie	25
3.6.2	Funn	25
3.6.3	Vurdering	27
4	Kompetanse og kapasitet	28
4.1	Problemstilling	28
4.2	Tilstrekkelig kompetanse	28
4.2.1	Kriterie	28
4.2.2	Funn	28
4.2.3	Vurdering	29
4.3	Ressurser til å løse lovpålagte oppgaver	29
4.3.1	Kriterie	29
4.3.2	Funn	29
4.3.3	Vurdering	30
5	Konklusjoner og anbefalinger	31
5.1	Konklusjoner.....	31
5.2	Anbefalinger	32
	Kilder	33
	Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	34
	Vedlegg 2 – Uttalelse.....	40

Tabeller og figurer

Figur 1.	Oversikt over revidert område i Åfjord kommune.....	11
Tabell 1.	Oversikt over byggesaker i perioden 2020-2023.	12
Tabell 2.	Andel av innvilgede byggesøknader som medførte vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	12
Tabell 3.	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2020-2023, Åfjord kommune og landet uten Oslo	15

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Åfjord kommune bestilte den 29.04.2024, sak 19/24 forvaltningsrevisjon av kommunens byggesaksbehandling. Bestillingen er i tråd med plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024. Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sak 38/24.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger er besvart i rapporten:

- Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder
  - Saksbehandlingstid?
  - Dispensasjonssøknader?
- Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter?
- Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

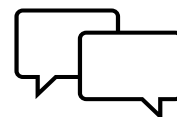
1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001¹. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Åfjord kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Vi har brukt flere metoder for å samle inn data til dette prosjektet.

Intervju

Revisor hadde oppstartsmøte 21.10.2024 med enhetsleder for landbruk og tekniske tjenester og fagleder plan, byggesak og oppmåling. Rådmannen var med på deler av møtet, som ble gjennomført på Teams. Det er gjennomført individuelle intervju med følgende roller/funksjoner:

- Sektorsjef landbruk og tekniske tjenester (i Åfjord rådhus)
- Enhetsleder plan, kart, byggesak og oppmåling (i Åfjord rådhus)

---

¹ Norges kommunerevisorforbund, «RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon».

- Fagleder byggesak (på Teams)
- To byggesaksbehandlere (i Åfjord rådhus)

Det er skrevet referat fra alle intervjuene. Alle referater er verifisert av informantene.

Saksgjennomgang

Vi fikk oversendt fra kommunen en oversikt over byggesaker for årene 2022, 2023 og fram til oktober 2024. Dette var i alt 761 saker. Med et så stort omfang saker valgte vi å legge 2023 og 2024 til grunn, i alt 454 saker. Deretter plukket vi ut hver åttende sak fra årene 2023 og 2024. Da stod vi igjen med 57 saker.

Av disse var det sju saker som av ulike grunner ikke var søkbar eller ikke var relevante (for eksempel saker som kun gjaldt ferdigattest eller brukstillatelse). Det betyr at saksgrunnlaget til slutt ble 50 saker. Av disse vurderte vi at 23 saker var saker med 3 ukers saksbehandlingsfrist, mens 27 var saker med 12 uker saksbehandlingsfrist. Av disse 27 var det 23 saker som omhandlet dispensasjon.

Revisor har benyttet kommunens søkefunksjon (innsyn) i postlisten. Der fant vi saksdokumenter i hver enkelt sak ved å søke på år og saksnummer. Vi fikk i det store og hele tilgang på de saksdokumentene vi hadde behov for. Hvis vi trengte informasjon som det ikke var tilgang til i innsynsløsningen, henvendte vi oss til kontaktpersonen i kommunen og fikk tilsendt dette.

Gjennomgang av styrende dokumenter

Revisor har gjennomgått maler for delegert og politisk vedtak, og politisk og administrativt delegeringsreglementet. Dokumentgjennomgang utgjør en liten del av det samlede faktagrunnlaget i rapporten.

Vurdering av metode

Vi har gjennomført forvaltningsrevisjonen med metoder som er tilpasset problemstillingene. Vi har samlet data som anses som tilstrekkelig for å gjøre vurderinger. Valget av intervju som metode beror på behovet for å undersøke og forstå praksisen knyttet til de problemstillingene som er undersøkt. Det har vært viktig å intervjuer både ledere med ulike funksjoner i tjenesten, og ansatte som jobber med saksbehandling. På den måten har vi fått dybdeinformasjon av hvordan byggesøknader blir behandlet i praksis, medarbeidernes egen vurdering av kompetanse og kapasitet, og deres vurdering av internkontrollen. Vi vurderer informasjonen fra intervjuene som utfyllende og pålitelig.

Antallet saker som vi har gjennomgått er relativt lite sett opp mot den årlige saksmengden. Dette kan tilsi at dataene fra gjennomgangen bør tolkes med forsiktighet. Vi mener likevel sakene gir et godt inntrykk av hvordan kommunen saksbehandler byggesøknader i forhold til tidsfrister og dispensasjoner i den aktuelle perioden, og utfyller øvrig data som er hentet inn.

Alt i alt vurderer revisor at metodene som er brukt er pålitelige og etterprøvbare, og gir et godt grunnlag for å vurdere kriterier og konkludere på problemstillingene.

1.4 Uttalelse om rapport

En foreløpig rapport ble sendt til kommunedirektøren for uttalelse 28. januar 2025. Revisjon Midt-Norge SA mottok svar 21. februar 2025. Uttalelsen er vedlagt rapporten (vedlegg 2). Revisor har gjort endringer i funn og vurderinger på bakgrunn av uttalelsen, men har ikke vurdert at uttalelsen påvirker revisors konklusjoner og anbefalinger. Revisor har imidlertid gjort en liten endring i utdyping av konklusjonen for problemstilling 1, med å fjerne at ikke alle søknader sendes på høring når dette er påkrevd.

1.5 Om temaet

Bestemmelsene om byggesaksbehandlingen skal sikre at tiltak blir igangsatt i samsvar med lov, forskrift og planvedtak, og at det enkelte tiltak blir forsvarlig utført. Loven skal også sikre at partenes rettigheter blir ivaretatt. I formålsparagrafen til byggesaksforskriften heter det at saksbehandlingen skal sikre effektiv og forsvarlig saksbehandling av byggesaker for å ivareta samfunnsmessige hensyn, herunder god kvalitet i byggverk (§ 1-1, b)².

Saksbehandlingsfrister

Det er kommunens ansvar å sikre en god og forsvarlig saksbehandling, i samsvar med krav i lov og forskrift. En effektiv saksbehandling innebærer at kommunen overholder saksbehandlingsfrister. I kapittel 21 i plan- og bygningsloven³ og kapittel 7 i byggesaksforskriften er det satt tidsfrister for saksbehandlingen. Kommunen skal registrere og måle saksbehandlingstiden og rapportere om disse i KOSTRA⁴.

I henhold til pbl. § 21-7 første ledd skal kommunen avgjøre byggesaker innen 12 uker, med mindre annet følger av andre eller tredje ledd. Også byggesaker som krever dispensasjon fra plan og planbestemmelser skal behandles av kommunen innen 12 uker.

---

² [Byggesaksforskriften \(SAK10\) med veiledning - Direktoratet for byggkvalitet \(dibk.no\)](#)

³ [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

⁴ [Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner mv. \(KOSTRA-forskriften\)](#)

I tredje ledd går det fram det at kommunen har en frist på 3 uker til å behandle søknad om tillatelse til tiltak dersom blant annet følgende vilkår er oppfylt⁵:

- Søknaden er fullstendig, det vil si at den inneholder all nødvendig informasjon
- Tiltaket er i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i loven
- Det ikke foreligger merknader fra naboer eller gjenboere
- At ytterligere tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet ikke er nødvendig

Dispensasjoner

Byggesaksbehandling kan også omhandle behandling av søknader om dispensasjon. Dispensasjon innebærer at det i et enkelttilfelle gis unntak fra bestemmelser i loven, forskrifter eller kommunale planer gitt i samsvar med plan- og bygningsloven, kapittel 19.

Det ble gjort endringer i plan- og bygningsloven i 2017 blant annet ut fra et ønske om å redusere antall dispensasjoner, og for å få mer effektive søknadsprosesser. Antall dispensasjonssaker har imidlertid ikke blitt redusert etter endringen. Statsforvalteren i de fleste fylker, også Trøndelag, har ofte behov for å veilede kommunene om blant annet disse endringene for å følge opp lovgivers intensjon⁶.

Internkontroll

Formålet med internkontroll handler om å ha tilstrekkelige systemer for å redusere risikoen for avvik i tjenesten, blant annet at man ikke etterlever lover og regler. Kommunelovens krav til internkontroll følger av § 25-1, og gir relativt konkrete beskrivelser av hva man skal forvente av kommunens administrasjon. Kommunedirektøren skal sikre at det jobbes systematisk med internkontrollen, både samlet sett og i den enkelte virksomheten. Videre skal internkontrollen være tilpasset virksomheten, hovedsakelig ved å vurdere hvilke risikoer for avvik som kan forekomme.

Veiledningsplikten

Forvaltningslovens § 11 angir plikten offentlige myndigheter har til å gi veiledning. Formålet med bestemmelsen er å gi parter og andre adgang til å ivareta sine interesser i bestemte saker på best mulig måte. Bestemmelsen er lovfestet og et supplement til normer om god forvaltningsskikk: «Forvaltningsorganene har innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt. Formålet med veiledningen skal være å gi parter og andre interesserte adgang til å vareta sitt tarv i bestemte saker på best mulig måte. Omfanget av veiledningen

---

⁵ Byggesaksforskriften (SAK10) med veiledning, kapittel 7

⁶ [Dispensasjonsveileder plan- og bygningsloven kapittel 19. Statsforvalteren i Trøndelag.](#)

må likevel tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet.»

Likebehandling

I offentlig forvaltning gjelder et ulovfestet prinsipp om at like saker skal behandles likt. Likhetsprinsippet innebærer at vedtak skal bygge på en objektiv og saklig vurdering som sikrer likhet og rettssikkerhet. Selv om forvaltningsloven ikke inneholder uttrykkelige bestemmelser om likebehandling, har loven bestemmelser som stiller krav til saksbehandlingsprosessen og til utforming av vedtak. Dette gjelder blant annet forvaltningens veiledningsplikt, utredningsplikt og krav til begrunnelse av vedtak. Oppfyllelsen av disse pliktene vil bidra til å sikre saklighet, forsvarlighet og derigjennom likebehandling i saksbehandlingen⁷.

Ulovlighetsoppfølging

Plan- og bygningsloven kapittel 32 regulerer ulovlighetsoppfølging, og sier at kommunen har plikt til å forfølge ulovligheter som er av vesentlig betydning. Det betyr at kommunen kan utøve skjønn om hvorvidt en ulovlighet er vesentlig eller ikke. Kommunen kan gi pålegg om retting, stans/oppheving og gi tvangsmulkt og/eller overtredelsesgebyr.

Innkrevning av gebyrer

Det rettslige grunnlaget for innkreving av gebyrer følger av plan- og bygningsloven § 33-1. Det er bare kostnader som er nødvendige for å gjennomføre oppgaver som kommunen må gjøre for sine innbyggere som kan gebyrlegges. Det ble i 2021 utarbeidet en veileder⁸ for hvordan kommunen skal beregne selvkost og utarbeide gebyrforskrift i byggesaker.

1.6 Om kommunen

Ifølge kommunens egen hjemmeside, er Åfjord kommune organisert i fire sektorer: Helse og velferd, Oppvekst, Landbruk og tekniske tjenester og Kultur, idrett og frivillighet.

Øverste administrative leder er rådmann. Ifølge årsmeldingen for 2023, har kommuneorganisasjonen 469 årsverk⁹. Øverste leder for revidert område er sektorsjef for landbruk og tekniske tjenester. Figur 1 på neste side viser en oversikt over revidert område.

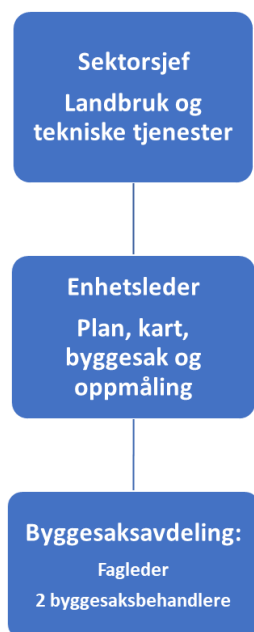
---

⁷ [Vurderingen av anførsel om usaklig forskjellsbehandling i sak om dispensasjon etter plan- og bygningsloven - Sivilombudet](#)

⁸ [h-2514-b-veileder-for-beregning-av-selvkost_v2.pdf \(regjeringen.no\)](#)

⁹ [arasmelding-2023-afjord-kommune.pdf](#)

Figur 1. Oversikt over revidert område i Åfjord kommune

Kilde: Revisjon Midt-Norge SA

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Kommunestyret vedtok 27. oktober 2022 ny kommuneplan samfunnsdel for perioden 2022-2034¹⁰. Ifølge kommunens egen hjemmeside, er sannsynlig tidspunkt for vedtak av arealplan tidligst våren 2025¹¹. Inntil ny arealdel er vedtatt for den nye sammenslåtte kommunen, gjelder de gamle arealdelene for de tidligere kommunene Roan og Åfjord.

Byggesaker

Ifølge kommunens årsmelding for 2023, har det vært en nedadgående trend i saksmengde, (se tabell 1). Dette blir i årsmeldingen forklart med de økonomiske konjunktorene i samfunnet ellers, og at rentenivå og prisstigninger.

¹⁰ [kommuneplanens-samfunnsdel-endelig.pdf \(afjord.kommune.no\)](#)

¹¹ [Kommuneplanen - Åfjord kommune](#)

Tabell 1. Oversikt over byggesaker i perioden 2020-2023.

PKT.	TYPE SAK	2020	2021	2022	2023
1	Antall byggesaker	311	283	297	253
2	Fradelingssaker	72	63	56	59
3	Seksjoneringsaker	3	1	3	3
4	Tillatelser nye eneboliger	15	13	6	6
5	Tillatelser nye fritidsboliger	15	15	16	7
6	Tillatelser kjede/ rekkehus	1	0	0	1
7	Antall reguleringsplaner behandlet	4	2	5	4
8	Antall oppmålingsforretninger	78	84	80	81

Kilde: Åfjord kommune.

Ifølge tall fra KOSTRA¹² (se tabell 2) er det en betydelig andel av innvilgende byggesaker i perioden 2020-2023 som har medført vedtak om dispensasjon i Åfjord kommune. Tall for landet i sin helhet i samme periode er ca. 20 %.

Tabell 2. Andel av innvilgede byggesøknader som medførte vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)

	2020	2021	2022	2023
Åfjord kommune	67,8	..	64,7	53,7
Landet uten Oslo	20,8	20,4	21,8	21,0

Kilde: SSB, tabell 14304

I kommunens delegeringsreglement er myndighet til å fatte vedtak om dispensasjoner delegert til formannskapet. Rådmannen er delegert myndighet til å fatte vedtak om avslag på dispensasjonssøknader. Delegeringsreglementet skal vedtas på nytt i 2025, og rådmannens forslag er nå at de fleste vedtak i dispensasjonssaker skal delegeres til administrasjonen mens klager fortsatt skal behandles i planutvalget.

---

¹² [KOSTRA \(kommune-stat-rapportering\)](#)

2 SAKSBEHANDLING

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling:

Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder

- **Saksbehandlingstid?**
- **Dispensasjonssøknader?**

Det er utledet revisjonskriterier for problemstillingen, se vedlegg 1.

2.2 Mottakskontroll

2.2.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen bør gjennomføre mottakskontroll av søknader senest 1-2 uker etter at søknaden er mottatt.*

2.2.2 Funn

I oppstartsmøte blir det sagt at mottakskontroll skal skje så raskt som mulig etter mottatt søknad, og at det er det første saksbehandlerne skal gjøre. Dette skjer i løpet av 2-3 dager, maksimalt innen en uke etter mottatt søknad. Sakene diskuteres på et ukentlig møte på tirsdager. Hvis mottakskontroll ikke er gjort da, blir dette trukket fram i møtet. Vurdering av dispensasjon er del av mottakskontrollen, og det sendes ut mangelbrev dersom det er behov for det.

I intervjuer med saksbehandlerne blir det spurt om det blir gjennomført mottakskontroll, og om det finnes skriftlige rutiner på dette. Det blir sagt at arkiv mottar byggesøknadene først, for registrering av innkommet sak. Saksbehandlerne forteller at søknader gjennomgås i saksbehandlingssystemet ACOS. I systemet ligger det en arbeidsflyt som er med på å sikre god mottakskontroll og saksflyt. Ifølge høringsuttalelsen fra rådmannen, brukes denne arbeidsflyten ikke på saker som er i henhold til en reguleringsplan, dvs. saker hvor det kun er nødvendig med søknad, kart, tegninger og nabovarsel. Dette er lett å se og det er da ikke nødvendig å gå gjennom en lang sjekklister. I alle andre saker brukes arbeidsflyten med tilhørende sjekklister.

En av saksbehandlerne fordeler sakene med en gang de kommer inn fra arkiv i ACOS. Saksbehandlere går igjennom hver søknad og ser om den er fullstendig. For eksempel kan det være søknader som mangler signatur. Søknaden må være datert og signert, og vise hva

tiltaket går ut på. Dersom man ser at søknadene mangler noe, etterlyses dette så snart som mulig. Ved mangler informeres søker i form av brev eller epost.

Saksbehandlerne sier at behovet for skriftlige rutiner og sjekklister er begrenset, da dette er en enkel oppgave, og at kompetansen er god nok til raskt å identifisere mangler. Saksbehandler sier at det kan skje at noen saker «glipper» og blir liggende. Men dette skjer ikke så ofte, kanskje en gang i måneden.

Alle som ble intervjuet bekrefter prosessen for hvordan innkomne saker blir behandlet. Fagleder forteller at alle saker som skal saksbehandles blir diskutert i de ukentlige tirsdagsmøtene. Ikke alle diskuteres like inngående, men alle saker nevnes på dette møtet. Det er sjelden det er uenighet om avgjørelser, og ved usikkerhet konsulteres enhetsleder og/eller sektorleder.

2.2.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen gjennomfører mottakskontroll av byggesøknader senest 1-2 uker etter at søknaden er mottatt.

Revisor legger til grunn at søknader blir gjennomgått i saksbehandlingssystemet ACOS, og at alle saker blir fordelt når de kommer inn. Saker som eventuelt ikke er fordelt fra før, blir avklart i ukentlige møter. Informasjon fra intervjuene tilsier en enhetlig praksis på dette.

2.3 Saksbehandling innen fristen

2.3.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Saksbehandlingen av byggesaker skal skje i henhold til lovbestemte frister.*

2.3.2 Funn

Tabell 3 (neste side) viser kommunens gjennomsnittlige saksbehandlingstid i dager for byggesøknader med henholdsvis 12 ukers frist og 3 ukers frist i perioden 2023-2023 slik de er rapportert til KOSTRA, sammenlignet med landet uten Oslo. Tall for 2024 er enda ikke registrert i KOSTRA.

Tabellen viser at Åfjord kommune i perioden 2020-2023 er innenfor fristen på saker med 12 ukers frist. Kommunen er innenfor fristen på saker med 3 ukers frist i alle år unntatt i 2023. Saksbehandlingstiden har økt for 3-ukerssaker fra 2022 til 2023, mens den for 12-ukerssaker har vært relativt stabil.

Tabell 3. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid 2020-2023, Åfjord kommune og landet uten Oslo

	Byggesøknader med 12 ukers frist		Byggesøknader med 3 ukers frist	
	Åfjord	Landet uten Oslo	Åfjord	Landet uten Oslo
2020	71	39	20	17
2021	71	42	21	19
2022	61	40	17	19
2023	64	38	32	19

Kilde: SSB, tabell 14304

På oppstartsmøte ble det sagt at innrapportering til KOSTRA skjer som en kombinasjon av automatisert output fra saksbehandlingssystemet, og manuell kvalitetssikring av disse tallene. Det blir i intervjuer sagt at det blir gjort kvalitetssjekk av det som går til KOSTRA, og at tallene har god kvalitet.

I 2021 fikk Åfjord nytt saksbehandlingssystem (ACOS). I intervjuene blir det sagt at ACOS teller saksbehandlingstiden, men at det er lite varsler å få fra systemet og at dette kunne vært bedre. Saksbehandlingstid regnes fra mottatt dato, og hvis dokumenter må etterlyses stopper saksbehandlingstida. Dette fungerer automatisk i ACOS gjennom en start-stopp-modul.

Revisor har i sin saksgjennomgang sett på om de 50 utvalgte enkeltsakene er behandlet innenfor fristen, og har ikke beregnet den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden. Av disse 50 sakene, har revisor definert 23 av sakene som såkalte 3-ukerssaker. Resten (27 saker) er kategorisert som 12-ukerssaker, og de fleste av disse er dispensasjonssaker.

Revisor har i all hovedsak tatt utgangspunkt i kommunens vedtak for å kartlegge om saksbehandlingen skjer innenfor fristene. Vedtakene er enten utformet som et svarbrev til søker eller som et saksframlegg. I de aller fleste vedtakene har kommunen eksplisitt skrevet dato for når søknaden har kommet inn. Vi har henvendt oss til kommunen og fått utfyllende informasjon hvis vi ikke har funnet nødvendige datoer i innsynsløsningen. Av de 23 3-ukerssakene, er det 17 saker som er behandlet innenfor saksbehandlingsfristen. 6 saker overskred fristen, og overskridelsene ligger på mellom 13 og 36 dager.

Av de 27 sakene med tolv ukers frist, finner vi at 24 av sakene er behandlet innenfor fristen. I en av sakene der fristen ikke er overholdt, fikk revisor opplyst fra kommunen at det ikke er fattet vedtak. Dette fordi statsforvalteren meddelte i sin høringsuttalelse at det var en vanskelig sak, og at søker skulle se på alternative løsninger.

I intervjuer blir det sagt at saksbehandlingen vanligvis skjer korrekt i forhold til tidsfristene og at det er fokus på dette. Det kan likevel være tilfeller hvor det glipper. Det blir sagt at dette er svært sjelden på 12-ukerssaker, men det kan glippe på 3-ukerssaker i svært travle tider. Det

blir også sagt at det siste halvåret har vært rolig, og at det er få eller ingen fristbrudd i denne perioden. Dersom det er behov for å prioritere, kan sakene til en viss grad bli prioritert etter søker sitt behov for rask saksbehandling.

2.3.3 Vurdering

Revisor vurderer saksbehandling av byggesaker i stor grad skjer i henhold til lovbestemte frister.

Revisor ser i sin saksgjennomgang at saker som har tolv ukers saksbehandlingstid i all hovedsak blir behandlet innen fristen. Rapporter i KOSTRA indikerer også dette. Revisor sin gjennomgang av utvalgte saker, viser imidlertid at det er fristbrudd i omtrent 1/4 av sakene som har tre ukers saksbehandlingstid. Tall fra KOSTRA viser også et større omfang av fristbrudd på disse sakene i 2023. Revisor vurderer likevel at fristbruddene for saker med 3 ukers frist er mindre vesentlig og av relativt lite omfang, også sett i lys av at utvalget av saker som er gjennomgått er begrenset.

2.4 Høring av dispensasjonssaker

2.4.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Dispensasjonssaker skal dersom det er nødvendig, sendes på høring.*

2.4.2 Funn

En dispensasjonssøknad kan berøre ulike sektorinteresser. I slike tilfeller må saken først sendes på lokal høring (internt i kommunen) til de berørte interessene, f.eks. landbruk, miljø, kulturetat, eller de(n) som ivaretar barn og unges interesser. Alle dispensasjoner som berører saksområdet til regionale og statlige myndigheter skal sendes disse for uttalelse, før kommunen kan gi dispensasjon, jf. plan- og bygningsloven §19-1. Kommunen må selv vurdere hvilke sektormyndigheter som berøres av søknaden.¹³

I de sakene som revisor har gjennomgått, er 23 av de 27 sakene med 12-ukersfrist dispensasjonssaker. Seks av disse 23 sakene er sendt på ekstern høring, mens i en av sakene er høringen ivare tatt av tiltakshaver. Følgende standardfrase blir brukt i saker som ikke sendes på høring: «*Kommunen anser ikke at saken berører interessene til regionale høringsinstanser.*»

---

¹³ Statsforvalteren i Trøndelag, Dispensasjonsveileder plan- og bygningsloven § 19-1. (statsforvalteren.no)

Saken er derfor ikke sendt på ekstern høring». Teksten er som oftest ikke nærmere begrunnet i saksutredningen.

I oppstartsmøte forteller kommunen at de følger Statsforvalterens veileder for hva som skal sendes på høring, og at kommunen opplever at de har fulgt denne relativt strengt. Statsforvalteren har tidligere fått mange saker til høring fra Åfjord, og har ytret at de ønsker færre saker oversendt. Derfor gjør kommunen nå gjør en strengere vurdering av om interessene til sektormyndighetene er berørt før man evt. sender saken på høring. Dette er ifølge kommunen gjort i samråd med Statsforvalteren. Det blir også sagt at veivesenet har kommet med motsatt tilbakemelding, om de ønsker alle saker til uttalelse. Revisor kan likevel ikke se at alle saker blir sendt til vegmyndighetene.

I intervju blir det sagt at saker sjelden sendes til høring internt i kommunen, men aktuelle enheter (som landbruk, VVA), blir invitert til fellesmøte (på tirsdager) dersom de er berørt.

I intervjuene fortelles det at høring ofte er en del av diskusjonen i byggesaksmøtet på tirsdagene. Fagleder sier at også på dette punktet er det viktig at sakene behandles likt (likebehandlingsprinsippet), da det har innvirkning på saksbehandlingstid og gebyr.

Det blir i intervju sagt at saker som handler om LNF-områder og plan- og bygningsloven § 1-8 (strandsoner) alltid sendes på høring. Dette utsagnet blir nyansert i rådmannens uttalelse til foreløpig rapport. Rådmannen presiserer at det blir gjort en vurdering om sektorinteressene er berørt, og at kommunen har en felles forståelse med statsforvalteren om at tiltak som kommer lenger vekk fra sjøen enn eksisterende bebyggelse ikke trenger å sendes på høring.

2.4.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen sender dispensasjonssaker på høring når det er krav til dette.

Revisor legger til grunn at kommunen de siste årene har endret praksis på hvilke saker som blir sendt på høring til regionale myndigheter, og vurderer at denne endringen har vært fornuftig. Det betyr at de fleste dispensasjonssakene ikke blir sendt på høring.

Revisor vurderer at begrunnelsen for ikke å sende en sak på høring burde være tydeligere i saksutredningen.

Det blir i liten grad sendt dispensasjonssaker til intern høring i kommunen.

2.5 Rettslige og faktiske sider

2.5.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Både de rettslige og faktiske sidene ved saken skal komme frem av dispensasjonsvedtaket.*

2.5.2 Funn

Revisors saksgjennomgang viser at i alle saker som gjelder dispensasjon (23 saker), er rettslige og faktiske sider belyst i saken.

I oppstartsmøtet blir det sagt at byggesak har en vedtaksmal som er ganske omfattende. Faktiske og juridiske sider ved saken ligger inne som sentrale element i malen.

I intervjuene blir det sagt at det blir brukt standardfraser som er hentet fra mal. Malen blir brukt som utgangspunkt for vedtaket, og man stryker og/eller legger til tekst for å tilpasse til saken. Revisor har fått tilsendt malen.

En saksbehandler sier at det ikke er komplisert å skille mellom rettslige og faktiske sider av saken. På spørsmål om hvordan man vurderer de ulike lovenes relevans, blir det sagt som et eksempel at man bruker naturbasen for å vurdere naturmangfoldsloven. Noe i denne basen er ikke oppdatert, som for eksempel flytt-leier for rein. I de tilfellene tas det kontakt med reindriften. Hvis man er usikker, konfererer man med kollegaer, og særlig har enhetsleder kompetanse på naturmangfoldsloven. Datamateriale fra for eksempel artsmangfold finnes i ORIGO databasen, hvor informasjon fra flere kilder er samlet. Informasjon er også samlet i kartsystemet, som brukes som datagrunnlag.

I de fleste av sakene som revisor har gjennomgått er de rettslige sidene beskrevet på likelydende måte. Et eksempel på dette er at det i alle sakene er brukt samme standardtekst fra malen knyttet til naturmangfoldsloven. I noen saker er ikke alle relevante rettslige sider beskrevet. Det gjelder blant annet en sak om dispensasjon i strandsone, der naturmangfoldsloven ikke er tatt inn.

Enhetsleder sier at de i 2024 har hatt fagdag med Nikolai Winge, fra selskapet Holt og Winge, som spesialiserer seg på kurs og utredninger innen plan- og bygningsrett¹⁴. Temaet var dispensasjoner iht. plan- og bygningsloven. Her ble det drøftet hva som er juss og hva som er politikk/skjønn i dispensasjonssaker.

---

¹⁴ [Holth & Winge - Holth & Winge](#)

2.5.3 Vurdering

Revisor vurderer at både rettslige og faktiske sider i dispensasjonsbehandlingen i all hovedsak kommer fram i vedtakene.

I alle saker er rettslige og faktiske sider beskrevet i vedtaket, og revisor vurderer at bruk av felles maler gir et godt utgangspunkt for å sikre dette. I flere av sakene observerer revisor at de rettslige sidene er beskrevet på en likelydende måte, da det blir brukt like formuleringer fra sak til sak. Dette kan tolkes som at det ikke alltid blir gjort en konkret vurdering fra sak til sak.

2.6 Vurdering av vilkår for å innvilge dispensasjon

2.6.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Vilkårene for å innvilge dispensasjon skal vurderes i vedtaket.*

2.6.2 Funn

Plan- og bygningsloven § 19-1 gir to kumulative vilkår for dispensasjon som begge må være oppfylt for at søknaden skal kunne innvilges av kommunen. For det første må hensynet bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller formålsbestemmelsen, eller nasjonale og regionale interesser ikke bli vesentlig tilsidesatt. Og for det andre må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene.

Av de 23 dispensasjonssakene i revisors saksgjennomgang, er vilkårene for å gi dispensasjon vurdert i alle sakene. Det er variasjoner i hvor grundig vilkårene er vurdert, og rekkefølgen i vurderingene.

Fagleder sier i intervju at vesentlighetskriteriet som regel er startpunktet for diskusjonen som blir gjort når saker utredes. De har blitt mer bevisst dette punktet de siste årene, ikke minst etter kurset med Winge i januar 2024. Hun sier at de har blitt tydeligere i rekkefølgen i vurderingene som gjøres i forbindelse med vedtak, og at de nå har en liste i malen over hva som skal vurderes: Vesentlighetskriteriet først, deretter fordeler og ulemper ved dispensasjonen, og til slutt om dispensasjonen skal innvilges. Vurderingsprosessen kan stoppes ved hvert punkt dersom det konkluderes med avslag underveis. Det blir sagt at mange tiltakshavere ikke forstår at fordeler og ulemper skal vurderes i forhold til lokalsamfunnet, og ikke hva som er til fordel for søker.

Fagleder sier videre at ingen dispensasjonssaker egentlig er kurante, men at det er variasjoner i hvor krevende de er å «lande». Ansvarlige søkere har ofte kunnskap om når tiltaket er å regne som en dispensasjon og hva som inngår i en dispensasjonssak. Private tiltakshavere

har i mindre grad slik kunnskap. Men med god veiledning, får de en bedre forståelse av hva som ligger i dette.

Saksbehandlerne sier at de alltid ser på fordeler og ulemper ved tiltaket. Det viktigste er å vurdere om tiltaket er i strid med planen. Så kan de se på om det er gitt liknende dispensasjoner, og gjøre en vurdering av prinsippet om likebehandling. Hvis man er usikker, snakker man først med kollega, eller drøfter spørsmålet på tirsdagsmøtene slik at man blir enige om hva som skal vurderes og stå i vedtaket. Det kan gjennomføres et ekstramøte dersom det haster å få inn andres synspunkter før vedtaket blir formulert. Det blir sagt at kommunen kan ha et forbedringspotensial i hvordan vedtaket blir kommunisert og hvor mye som skrives. Vurderingene kommer med i vedtaket, men kollegiet har snakket om å omstrukturere hvordan vurderingene bygges opp i vedtaket.

2.6.3 Vurdering

Revisor vurderer at vilkårene for å innvilge dispensasjon blir vurdert i vedtakene.

Revisor legger til grunn at i alle saker som ble gjennomgått, er vilkårene vurdert. Dataene viser at vesentlighetskriteriet som regel er startpunktet for diskusjonen som blir gjort når dispensasjonssaker blir saksbehandlet. Revisor støtter seg på utsagn som sier at kommunen har blitt tydeligere i rekkefølgen i vurderingene som blir gjort i forbindelse med vedtak, og at de nå har en liste i malen over hva som skal vurderes.

3 INTERNKONTROLL

3.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling:

- **Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter?**

Revisor har lagt et internkontroll-perspektiv til grunn for å vurdere enkeltelementene i problemstillingen. Internkontrollen skal blant annet sikre at kommunen følger lover og regler, vurderer risiko i tjenesteytingen og ha nødvendige rutiner og prosedyrer for å sikre effektive og pålitelige tjenester. Se for øvrig utledning av revisjonskriterier, vedlegg 1.

3.2 Beskrivelse av mål, oppgaver og organisering

3.2.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal ha beskrevet mål, hovedoppgaver og organisering av byggesaksforvaltningen.*

3.2.2 Funn

I oppstartsmøte blir det sagt at kommunen ikke har beskrivelse av mål, hovedoppgaver og organisering av byggesaksforvaltningen. Rådmannen opplyser at kommunen er i gang med et arbeid som del av et prosjekt om etterlevelse av rådmannens internkontroll, som ble initiert av kontrollutvalget i 2022. En del av dette prosjektet vil være å formalisere rutiner. Revisor har fått tilsendt dokumenter som viser kommunens arbeid med internkontrollen. Dette arbeidet er ikke slutført eller satt i drift.

Saksbehandler skriver delegerte vedtak som godkjennes av fagleder. Saksframlegg som skal til politisk behandling skrives av saksbehandler og godkjennes av fagleder. Dette er ikke beskrevet i delegeringsreglementet eller i andre dokumenter. Dersom fagleder er inhabil, godkjennes saken av enhetsleder. Enhetsleder signerer saker som skal til politisk nivå. Delegert vedtaksmyndighet er ifølge fagleder et eget sjekkpunkt i ACOS.

Det blir i intervjuene sagt at ansvar og oppgaver er tydelig fordelt i praksis, men ikke skrevet ned noe sted. Det er få ansatte å fordele oppgavene på, så dette er sjelden et problem, og det blir sagt at det er et tydelig hierarki. Kurante saker kan vedtas og signeres av fagleder og saksbehandler, og planutvalget har delegert vedtaksmyndighet i dispensasjonssaker. Målet er

å gjøre en så god jobb for innbyggerne som mulig, å ivareta likebehandling og gi god veiledning.

3.2.3 Vurdering

Revisor vurderer at Åfjord kommune ikke har beskrevet mål, hovedoppgaver og organisering av byggesaksforvaltningen.

Revisor legger til grunn at det i innsamling av data ikke finnes dokumentasjon på at kommunen har beskrevet mål, oppgaver og organisering for byggesaksforvaltningen.

3.3 Tilsyn og ulovlighetsoppfølging

3.3.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal ha en tilsynsstrategi og rutiner/prosedyrer for ulovlighetsoppfølging.*

3.3.2 Funn

Det blir i intervjuer sagt at saksbehandlingssystemet ACOS har en sjekkliste/flyt for arbeid med ulovlighetsoppfølging som fungerer godt. Der tvinges man igjennom et korrekt løp for oppfølging av ulovligheter. Først sendes det ut et brev hvor tiltakshaver gis anledning til å forklare saken. Revisor har fått tilsendt en faksimile av denne flyten.

Enhetsleder forteller at det ikke finnes rutiner/prosedyrer for ulovlighetsoppfølging, ut over sjekklisten i ACOS. Dette sier også sektorleder, som utdyper at det eksisterer en rutine som de har fått fra Trondheim kommune, men han er usikker på om denne er i bruk. Han sier at kommunen ikke har kapasitet til å lete etter ulovligheter, men at de følger opp innspill som kommer fra publikum. Noe blir også tatt tak i av eget initiativ.

Fagleder sier at temaet blir diskutert på tirsdagsmøtene. Det letes ikke aktivt etter ulovligheter, men de det varsles om blir fulgt opp. For eksempel gjelder dette innspill fra publikum eller dersom ulovligheter observeres når ansatte er ute i felt. Først blir innmeldte forhold diskutert og det blir sett på eventuelle bilder, før saksbehandler drar ut og inspiserer. Det blir sagt at ulovligheter kan rettes på to måter: rive, eller søke om å få godkjent tiltaket. Dersom det søkes, behandles søknaden som om tiltaket ikke er bygd ennå. Dette dokumenteres på samme måte som andre saker i ACOS. Hvis tiltaket ikke blir godkjent, blir saken fulgt opp videre i henhold til reglene i plan- og bygningsloven.

Alle som ble intervjuet sier at det er for lite kapasitet dersom tilsyn og ulovlighetsoppfølging skal prioriteres. Hvis det blir varslet om ulovlighet, blir imidlertid saken alltid fulgt opp. Saksbehandlerne sier at det er en krevende og stor jobb å drive ulovlighetsoppfølging.

Fagleder opplyser at kommunen har skrevet to anmeldelser knyttet til ulovlighetsoppfølging det siste året. Kommunen har ikke dokumentert en tilsynsstrategi i henhold til kravet i plan- og bygningsloven § 25-1.

3.3.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen ikke har en tilsynsstrategi, og i noen grad har rutiner for ulovlighetsoppfølging.

Datagrunnlaget gir til en viss grad støtte for at ulovlighetsoppfølging blir gjort. Revisor legger til grunn at sjekklister/flyt for arbeid med ulovlighetsoppfølging i ACOS blir brukt, noe som tvinger saksbehandlingen igjennom et korrekt løp for oppfølging av ulovligheter.

Revisor kan ikke finne skriftlig dokumentasjon på hvordan ulovlighetsoppfølging blir ivaretatt i form av prosedyrer/rutiner, og vurderer ut fra data som er innhentet at kommunen ikke har en proaktiv tilnærming til tilsyn og ulovlighetsoppfølging. Denne vurderingen understøttes av at kommunen ikke har en tilsynsstrategi.

3.4 System som sikrer tilstrekkelig veiledning

3.4.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal ha et system som sikrer innbyggerne tilstrekkelig veiledning om byggesaksprosessen.*

3.4.2 Funn

Sektorleder forteller at kommunens hjemmeside informerer om hvor søker kan finne relevant informasjon. Han ytrer at han har inntrykk av at byggesaksbehandlerne yter god veiledning. Det er fagleder som har ansvar for at informasjon på hjemmesiden er oppdatert.

Enhetsleder sier at kommunen ikke skal fylle ut søknader, men skal svare på hva søknaden skal inneholde, og når det må søkes om dispensasjon fra plan. Han har inntrykk av at saksbehandlerne er flinke til å veilede. Han kjenner ikke til at det finnes noen rutiner på området.

Saksbehandlere sier i intervju at de skal veilede mest mulig, men at de ikke fyller ut søknad for søkere. De veileder om hva som skal være med, men ikke hvordan det skal skrives. Dersom

man mot formodning hjelper til med utfylling av skjema, vil den andre saksbehandleren saksbehandle saken. Veiledning én til én (fysisk) har blitt sjeldnere, nå skjer det oftere på e-post og telefon. De sier at de sjelden snakker om veiledningsplikten i kollegiet og hvilke utfordringer veiledning kan ha, men at de har fått god kunnskap gjennom lang erfaring. Det blir sagt at det ikke finnes skriftlige rutiner for hvordan man skal ivareta veiledningsplikten, og at det ikke har vært noe opplæring på temaet.

Det blir videre sagt at de av og til gjennomfører forhåndskonferanser. Dette gjelder stort sett i forbindelse med større prosjekter med næringslivsaktører som tiltakshaver. Det blir i den sammenhengen sagt at tjenesten har forbedringspotensial på å referatføre slike møter.

3.4.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen i noen grad har systemer som sikrer innbyggerne tilstrekkelig veiledning om byggesaksprosessen.

Revisor legger til grunn at informasjonen på kommunens hjemmeside er oversiktlig og oppdatert, og at det i alle intervjuer gis uttrykk for at saksbehandlerne veileder søkere på en god måte når det er nødvendig. Samtidig vurderer revisor at kommunen kan ha behov for i fellesskap å definere hva som anses som god veiledning, og gjennomføre systematisk opplæring på området.

3.5 System som sikrer likebehandling

3.5.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal ha et system som sikrer likebehandling av byggesøknader*

3.5.2 Funn

I rådmannens delegeringsreglement står det i kapittel 7 følgende om myndighetsutøvelse: «For å sikre en forsvarlig og hensynsfull saksbehandling og for å beskytte brukere og innbyggere mot usaklig forskjellsbehandling og vilkårlighet, skal grunnleggende prinsipper for saksbehandling og offentlig myndighetsutøvelse ivaretas, herunder:

- Effektiv, tilgjengelig og rettferdig forvaltning
- God forvaltningsskikk og god forvaltningsetikk
- Saklighet, likhet og forutberegnelighet»

Fagleder sier på e-post, på konkret spørsmål fra revisor, at hun ikke er kjent med rådmannens delegeringsreglement.

Enhetsleder sier at de har fokus på å unngå forskjellsbehandling, men ikke har skriftliggjorte rutiner. Dispensasjoner som gis skal legges inn i planregisteret, men dette er en forholdsvis nystartet praksis i kommunen.

I intervjuene med saksbehandlerne blir det sagt at de har stort fokus på likebehandling, at saksbehandlerne er veldig samkjørte og ofte drøfter saker mellom seg. Dette gjelder også utenfor de faste møtene. Det blir sagt at dette ikke er vanskelig, også fordi man sjelden står overfor to like saker. Det handler også om god veiledning, og at det ikke skal ha noe å si for vedtaket hvilken av saksbehandlerne som behandler en sak.

Sektorleder mener at det at kommunen har få og at saker diskuteres i tirsdagsmøtene, i seg selv bidrar til likebehandling. Han mener at både formaliteter og skjønn i praksis er godt ivaretatt; skjønnet i tirsdagsmøter og formalitetene i ACOS.

Det blir sagt at kommunen sjelden får klager på vedtak eller på saksbehandlingen. Det har riktignok blitt flere klager de siste årene, men det skjer likevel ikke så ofte. Det er planutvalget som behandler klagene og er klagemyndighet.

3.5.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen i noen grad har systemer som sikrer likebehandling av byggesøknader.

Revisor legger til grunn at det i intervjuene blir sagt at det i praksis er en systematikk i arbeidet med å hindre usaklig forskjellsbehandling, ved at dette blir diskutert og har stort fokus når saker blir behandlet. Det er også få klager på byggesaksvedtakene. Det er imidlertid ikke skriftliggjorte rutiner på området.

3.6 System for innkreving av gebyrer

3.6.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal ha system for at gebyrer og avgifter blir krevd inn i henhold til gjeldende regler*

3.6.2 Funn

I intervjuene blir det sagt at gebyrregulativet blir regulert årlig. Fagleder sier at hun bidrar til oppdatering av gebyrregulativet. Saksbehandlere er også involvert i revidering av selve dokumentet, da de har førstehånds erfaring med hvordan gebyrene fungerer i praksis.

Fagleder sier videre at det er planer om å gjøre endringer i oppbyggingen av gebyrregulativet. Kommunen vil hente inspirasjon fra oppsett i regulativet til Orkland kommune. Det er ønskelig å bygge opp gebyrregulativet på nytt innenfor plan, byggesak og oppmåling for å få bedre fram hva de ulike delene av prosessene koster. Dette er selvkostområder, og skal ikke subsidieres. Det blir sagt at det sjelden gjøres feil ved beregning av gebyr, og at det er ikke klageadgang på gebyr.

I intervjuene sies det at saksbehandlere lager et fakturagrunnlag ut ifra gebyrregulativet, og at regulativet brukes aktivt. Det blir i veiledningssituasjon opplyst om gebyrer hvis det blir spurt. Mange klager på høye gebyrer, men klagen gjelder oftest prisnivå og ikke at grunnlaget er feil. Det blir også sagt at det er sjelden at gebyr blir innkrevd urettmessig, da det alltid blir fakturert i henhold til regulativet. Kommunen får sjelden klager på dette.

På spørsmål om hvordan gebyrer faktureres ved forsinkelser, svarer kommunen at i saker som har 3-ukers-frist er regelverket at hvis du ikke har mottatt svar på søknaden din innen 3 uker, har du i realiteten fått tillatelse. Da kan kommunen fakturere fullt ut når vedtaket skrives. I saker som har 12-ukers-frist skal gebyret i henhold til byggesaksforskriften avkortes hvis saksbehandlingstiden blir overskredet. Denne vurderingen blir gjort når fakturagrunnlaget lages. Det opplyses om at det ikke blir utarbeidet fakturagrunnlag hvis saken har tatt så lang tid at kommunen ikke kan kreve gebyr. Dette skjer veldig sjelden, men har skjedd. Fakturering av gebyr ved forsinkelser er ikke beskrevet i gebyrregulativet, men kommunen opplyser at de følger gjeldende regelverk.

Enhetsleder forteller at oppdatering av gebyrregulativet var oppe i kommunestyret 12.12.24. Da ble det vedtatt nye regulativ bortsett fra på planområdet. Gebyr på byggesak er justert i henhold til kommunal deflator. Det ble foreslått en økning i gebyr på plan, et område hvor Åfjord til nå har ligget lavt. Forslaget ble imidlertid sendt tilbake for ny behandling til utvalg for vekst og utvikling, som er det utvalget som fremmet saken for kommunestyret.

Grunnlaget sendes internt fra byggesak til Personal og utvikling i ACOS. Personal og utvikling effektuerer gebyrinnkrevingen og sender ut fakturaene. Det er Fosen Regnskap som krever inn gebyrene. Det blir opplyst fra fagleder at det ikke finnes en skriftlig rutine hos Personal og utvikling for utsending av faktura.

Det blir videre sagt av enhetsleder at kommunen har et forbedringspotensial på å sikre at det blir dokumentert at faktura er sendt ut. Fakturagrunnlaget er laget i ACOS, men den som fakturerer bekrefter ikke i ACOS at fakturaen har gått ut. De savner en funksjon for at den som sender ut faktura kvitterer dette i ACOS. Dette kan være et svakt punkt.

3.6.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen i noen grad har system for at gebyrer blir krevd inn i henhold til gjeldende regler.

Revisor legger til grunn at kommunen oppdaterer gebyrregulativet årlig, og at saksbehandlerne bruker dette som grunnlag for å utmåle gebyret. Praksisen som er beskrevet i intervjuene tilsier at kommunen har en systematikk i dette arbeidet. Dette er imidlertid ikke skriftliggjort i form av en prosedyre eller rutine. Funnene viser også at kommunen har forbedringspotensialer i å sikre dokumentasjon av at faktura er sendt ut.

4 KOMPETANSE OG KAPASITET

4.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling:

- **Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?**

Det er utledet revisjonskriterier for problemstillingen, se vedlegg 1.

4.2 Tilstrekkelig kompetanse

4.2.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal sikre at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse innen byggesak*

4.2.2 Funn

I oppstartsmøtet blir det sagt at det i hovedsak er to saksbehandlere og en fagleder som utgjør tjenesten byggesak. Saksbehandlerne har ingeniørbakgrunn fra ulike fag, og har vært i stillingene siden 2009 og 2018.

Både enhetsleder og fagleder sier at saksbehandlerne samlet sett har tilstrekkelig kompetanse, også ved at de har lang erfaring. Det kan være vanskelig å rekruttere riktig kompetanse for en distriktskommune, spesielt innen planarbeid.

Saksbehandlere sier at de har god og tilstrekkelig kompetanse. Dersom de trenger avklaringer på geoteknikk eller juss, må de imidlertid innhente ekstern kompetanse. Statsforvalteren gir juridisk veiledning på generelt grunnlag, men kommunen kunne hatt nytte av juridisk kompetanse i møte med enkeltsaker, særlig når det gjelder klagebehandling.

Saksbehandlerne inngår i et byggesaksnettverk i regi av Norsk kommunalteknisk forening (NKF) med samlinger to ganger i året. Dette sier de er et nyttig forum som bidrar til deling av kunnskap mellom kommuner. De deltar også i en teams-gruppe og på webinarer i regi av NKF. Noe faglig påfyll sikres også i andre nettverk, for eksempel med Statsforvalteren.

Byggesaksbehandlerne sier at de nylig har tatt et kurs i naturmangfold i regi av Statsforvalteren. Det blir også sagt at de kunne hatt nytte av mer kompetanse innen naturmangfoldsloven, og at dette kan løses ved intern kompetanseheving. Det blir sagt at det ikke har vært stilt krav til ansatte om kompetanseheving. Noe obligatorisk kursing blir

gjennomført, for eksempel matrikkelkurs. Saksbehandlerne gir uttrykk for at de fra ledelsens side får anledning til å delta på det man ønsker.

På spørsmål om det foreligger en plan for kompetanseutvikling, sier fagleder at det ikke gjør det, og at kompetansehevingen skjer mer tilfeldig. I forbindelse med et samarbeid med Osen kommune om plan og byggesak, skal det på nyåret 2025 ansettes en ny person. Da skal kommunen søke etter minimum bachelor-nivå, og det vil gi ny kompetanse i gruppa og bidra til et større fagmiljø. Dette vil kunne gi et løft, også ved at når man lærer opp nye blir mer bevisst på hva man selv kan og ikke kan. Det er forbedringspotensial i å utnytte hele enheten og benytte den kompetansen kommunen har tilgjengelig, og det er potensial i å lære mer om hverandres fagområder. Fagleder sier at de gjerne skulle hatt tilgjengelig juss-kompetanse.

4.2.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen i stor grad sikrer at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse innen byggesak.

Revisors vurdering bygger på at kommunen i det store og hele har ansatte med relevant kompetanse og lang erfaring på fagområdet, og at avdelingen i sin helhet har kompetanse som fyller behovet i byggesaksbehandlingen.

Revisor registrerer at tjenesten uttrykker et ønske om mer kompetanse innenfor geoteknikk og juss, og at det mangler systematikk omkring kommunens vurdering av behov for kompetanse, inkludert en plan for kompetanseutvikling.

4.3 Ressurser til å løse lovpålagte oppgaver

4.3.1 Kriterie

Følgende kriterie er utledet: *Kommunen skal sikre at det er nok ressurser til å løse lovpålagte oppgaver innen byggesak*

4.3.2 Funn

Fagleder sier i intervju at kommunen per 2024 har tilstrekkelig kapasitet på byggesak. De har færre ressurser nå en tidligere, men saksmengden har gått ned. Dette skyldes tiden man er inne i. Hvis saksmengden øker slik at man er tilbake på samme nivå som for et par år siden, er det ikke sikkert at kapasiteten er stor nok. Tjenesten har hatt lite fravær. I ferietider legges en plan for å holde saksbehandlingen i gang blant de som er til stede. Det er heller ikke behov for å jobbe overtid for å komme i mål med saksbehandling til fristene.

Saksbehandlerne sier også at det har vært relativt liten saksmengde de siste månedene, og da har det vært god kapasitet. Dersom det blir flere søknader, kan det bli travelt. Sentrumsområder er regulert for bygg, men ikke benyttet, og det kan bli økt etterspørsel hvis det settes i gang byggeprosjekter her. Det blir sagt at det går greit å ta over saker for andre ved kortere eller lengre fravær. Tirsdagsmøtene bidrar også til at flere har kjennskap til sakene.

Enhetsleder sier at kommunen har vært igjennom en nedbemanningsprosess, og at byggesak er redusert med et halvt årsverk. Avtalen med Osen kommune om å bistå dem med plan- og byggesaksoppgaver gjør det mulig å ansette en person til og bidra til å bedre kapasiteten.

På spørsmål om i hvilken grad man prioriterer ulovlighetsoppfølging og tilsyn, blir det sagt av alle at det jobbes lite med dette. Fortrinnsvis blir det forklart at det er på grunn av manglende kapasitet. Det blir av flere sagt at kommunens arbeid med tilsyn er på et minimum. Sektorleder vurderer det slik at det kanskje mangler noe «felt-kompetanse», som kan ha noe å si for hvor trygge ansatte føler seg dersom de skal føre tilsyn. Dette kan, sammen med kapasitet, være en årsak til at tilsynsvirksomheten har vært noe lav de siste årene.

4.3.3 Vurdering

Revisor vurderer at kommunen i stor grad sikrer at det er nok ressurser til å løse lovpålagte oppgaver innen byggesak.

Revisor legger til grunn i sin vurdering at det i intervjuene blir sagt at tjenesten har godt kapasitet med det omfanget av saker som er per i dag, og at de har organisert seg på en måte som reduserer sårbarhet og gjør det lettere å ta over saker for hverandre hvis det oppstår situasjoner med kortere eller lengre fravær.

5 KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

5.1 Konklusjoner

Problemstilling 1:

Etter en samlet vurdering konkluderer revisor med at Åfjord kommune har en tilfredsstillende saksbehandling av byggesaker når det gjelder saksbehandlingstid og saksbehandling av dispensasjonssøknader.

Åfjord kommune behandler 12-ukerssaker i henhold til lovpålagt tidsfrist, men har fristbrudd i en av fire 3-ukerssaker som revisor har gjennomgått. Revisor tar i sin konklusjon høyde for at utvalget av saker som er gjennomgått er begrenset.

Revisor konkluderer med at kommunen i det store og hele arbeider godt med å saksbehandle dispensasjonssøknader.

Revisor ser at kommunen jobber med å holde tidsfristene i byggesaksbehandlingen, og i stadig større grad arbeider med å forbedre saksbehandlingen av dispensasjonssøknader.

Problemstilling 2:

Revisor konkluderer med at Åfjord kommune i liten grad har system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar tilsyn og ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyrer.

Revisor har belyst at kommunen per desember 2024 ikke har skriftliggjort mål, ansvar og oppgavefordeling for byggesaksbehandlingen, og ikke har nedskrevne rutiner for de arbeidsprosessene som er undersøkt. Revisor konkluderer derfor med at kommunen i liten grad har dokumentert en internkontroll for byggesaksforvaltningen.

Problemstilling 3:

Revisor konkluderer med at Åfjord kommune har tilfredsstillende kompetanse og kapasitet for å ivareta kravene til forsvarlig byggesaksbehandling.

Revisor registrerer likevel en mangel på systematikk i vurderingen av kompetansebehov og plan for kompetanseheving.

5.2 Anbefalinger

På bakgrunn av funn, vurderinger og konklusjoner, anbefaler revisor rådmannen å:

- etablere en hensiktsmessig internkontroll for byggesaksforvaltningen,
- etablere en strategi for tilsyn og ha en mer proaktiv tilnærming til ulovlighetsoppfølging i byggesaksforvaltningen,
- kartlegge kompetansebehov og utarbeide en plan for kompetanseheving i byggesaksforvaltningen.

KILDER

- Direktoratet for byggkvalitet (dibk.no): Byggesaksforskriften (SAK10) med veiledning.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet (2022) Tolkningsuttalelse fra om pbl § 21-7 og byggesaksforskriften §§7-1 og 7-2.
- KS (2020) Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll. Veileder versjon 3.
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Ness et.al (2011) Plan og bygningsrett, del 2 byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner
- Regjeringen (udatert) Veileder for beregning av selvkost.
- Sivilombudet (2009) Vurderingen av anførsel om usaklig forskjellsbehandling i sak om dispensasjon etter plan- og bygningsloven.
- Spørsmål og svar om saksbehandling - Direktoratet for byggkvalitet (dibk.no)
- SSB: KOSTRA – kommune-stat-rapportering.
- Statsforvalteren i Trøndelag (2021) Dispensasjonsveileder plan- og bygningsloven kapittel 19.
- Åfjord kommune (2022) Kommuneplanens samfunnsdel
- Åfjord kommune (2022) Rådmannens delegeringsreglement
- Åfjord kommune (2024) Årsmelding 2023

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

- Plan- og bygningsloven
- Forvaltningsloven
- Kommuneloven
- Statsforvalteren i Trøndelag, Dispensasjonsveileder plan- og bygningsloven § 19-1. (statsforvalteren.no)
- Tolkningssuttalelse fra KMD om pbl § 21-7 og byggesakforskriften §§7-1 og 7-2
- Spørsmål og svar om saksbehandling - Direktoratet for byggkvalitet (dibk.no)
- Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Ness et.al (2011) Plan og bygningsrett, del 2 byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner
- Sivilombudet sak 25.11.2020 (2020/2911) og sak 6.2.2017 (2016/419)
- Åfjord kommune (2022) Rådmannens delegeringsreglement

Til problemstilling 1: Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder 1) saksbehandlingstid, 2) dispensasjonssøknader?

Om saksbehandlingstid:

Etter plan- og bygningsloven § 21-7 skal kommunen avgjøre en søknad innen 12 uker etter at fullstendig søknad foreligger. Departementet mener regelverket må forstås slik at fristen på 12 uker ikke starter å løpe før søknader med store feil og mangler er fullstendige. Hva som blir ansett som store mangler, er en skjønnsmessig vurdering. Departementet opplyser at mangelfulle søknader ikke må ligge for lenge før kommunen tar stilling til dem.

Fristbestemmelsene forutsetter at kommunen gjør en mottakskontroll av søknaden innen 1-2 uker etter at søknaden er mottatt¹⁵.

I noen tilfeller må kommunen behandle en byggesøknad innen 3 uker. Dette gjelder dersom søknaden er komplett og:

- tiltaket er i samsvar med plan- og bygningslovgivningen og gjeldende planer
- naboer eller gjenboere ikke har merknader
- tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet ikke er nødvendig¹⁶.

Søknad om dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-2 skal avgjøres innen 12 uker. Fristen gjelder fra søknad er mottatt og til vedtak er sendt. Fristen kan forlenges med den tid som medgår til feilretting eller supplering av opplysninger, og den løper ikke i den tiden søknaden ligger til uttalelse hos statlige og regionale myndigheter, jf. plan- og bygningsloven § 21-7 fjerde ledd.

Om dispensasjoner:

Plan- og bygningsretten handler om de offentlige myndigheters regulering av rådighet over fast eiendom og kontroll med byggesaksvirksomheten. Hovedformålet i plan- og bygningsloven er å «*fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner*», jf. plan- og bygningsloven § 1-1, 1 ledd. I forarbeidene er det sagt at dette skal forstås som «... *utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov*»¹⁷

Den som skal oppføre et byggverk må søke bygningsmyndighetene om tillatelse, og formålet med søknadsordningen er å sette bygningsmyndighetene i stand til å føre kontroll med at det omsøkte er i samsvar med plan- og bygningsloven (pbl). Byggeretten innebærer at bygningsmyndighetene har plikt til å innvilge en søknad, dersom det omsøkte er i samsvar med plan- og bygningsloven. Etter en konkret vurdering kan også bygningsmyndighetene gi tillatelse til å fravike lovens bestemmelser gjennom dispensasjon. Adgangen til dispensasjon gjelder enkeltsaker¹⁸. Av plan- og bygningsloven § 19-1 fremgår to kumulative vilkår for

---

¹⁵ Tolkningssuttalelse fra KMD «21-7 og SAK10 §§ 7-1 og 7-2 – Departementet svarer på spørsmål om «liggetid» og beregning av saksbehandlingstid, hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/no/dokumenter/-21-7-og-sak10-7-1-og-7-2-departementet-svarer-pa-sporsmal-om-liggetid-og-beregning-av-saksbehandlingstid/id2913483/>

¹⁶ Direktoratet for byggkvalitet - Spørsmål og svar om saksbehandling, hentet fra: [Spørsmål og svar om saksbehandling - Direktoratet for byggkvalitet \(dibk.no\)](https://www.dibk.no/sporsmal-og-svar-om-saksbehandling)

¹⁷ Plan og bygningsrett, del 2 byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner, Stein Ness, Per Sandvik, Helge Skaaraas, Audvar Os, Odd Jarl Pedersen, 2 utg, 2011, s 47-48

¹⁸ Plan og bygningsrett, del 2 byggesaksbehandling, håndhevelse og sanksjoner, Stein Ness, Per Sandvik, Helge Skaaraas, Audvar Os, Odd Jarl Pedersen, 2 utg, 2011, s 209

dispensasjon som begge må være oppfylt for at søknaden skal kunne innvilges av kommunen. For det første må hensynet bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller formålsbestemmelsen, eller nasjonale og regionale *interesser ikke bli vesentlig tilsidesatt*. Og for det andre må *fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene*. Forvaltningsloven § 25 viser også til at begrunnelsen for vedtaket som hovedregel skal vise til de regler og faktiske forhold som vedtaket bygger på.

En dispensasjonssøknad kan berøre ulike sektorinteresser. I slike tilfeller må saken først sendes på lokal høring (internt i kommunen) knyttet til de berørte interessene, f.eks. landbruk, miljø, kulturretat, eller de(n) som ivaretar barn og unges interesser. Alle dispensasjoner som berører saksområdet til regionale og statlige myndigheter skal sendes disse for uttalelse, før kommunen kan gi dispensasjon, jf. plan- og bygningsloven §19-1. Kommunen må selv vurdere hvilke sektormyndigheter som berøres av søknaden¹⁹.

Ut fra ovenfornevnte er følgende revisjonskriterier utarbeidet:

- Kommunen bør gjennomføre mottakskontroll av søknader senest 1-2 uker etter at søknaden er mottatt
- Saksbehandlingen av byggesaker skal skje i henhold til lovbestemte frister
- Dispensasjonssaker skal dersom det er nødvendig, sendes på høring
- Både de rettslige og faktiske sidene ved saken skal komme frem av dispensasjonsvedtaket
- Vilkårene for å innvilge dispensasjon skal vurderes i vedtaket

Til problemstilling 2: Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter?

Formålet med internkontroll handler om å ha tilstrekkelige systemer for å redusere risikoen for avvik i tjenesten, blant annet at man ikke etterlever lover og regler. Kommunelovens krav til internkontroll følger av § 25-1, og gir relativt konkrete beskrivelser av hva man skal forvente av kommunens administrasjon. Kommunedirektøren skal sikre at det jobbes systematisk med internkontrollen, både samlet sett og i den enkelte virksomheten. Videre skal internkontrollen være tilpasset virksomheten, hovedsakelig ved å vurdere hvilke risikoer for avvik som kan forekomme.

---

¹⁹ Statsforvalteren i Trøndelag, Dispensasjonsveileder plan- og bygningsloven § 19-1. [d \(statsforvalteren.no\)](https://statsforvalteren.no)

Konkretiserte krav til internkontrollen i kommuneloven § 25-1 er at virksomheten skal:

- Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- Ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Kapittel 25 i plan- og bygningsloven regulerer kommunens tilsynsvirksomhet. I § 25-1 står det at kommunen har plikt til å føre tilsyn i byggesaker med at tiltaket gjennomføres i samsvar med gitte tillatelser (...). Kommunen skal videre føre tilsyn i slikt omfang at den kan avdekke regelbrudd. Kommunen skal føre tilsyn ved allerede gitte pålegg og når den blir oppmerksom på ulovligheter utover bagatellmessige forhold. Byggesakforskriften (SAK10 § 15-1) stiller krav om at kommunen skal utarbeide strategi for tilsynet etter pbl § 25-1.

Kapittel 32 i plan- og bygningsloven regulerer kommunens reaksjoner på ulovlige forhold som er avdekket, enten gjennom tilsyn eller på annen måte (for eksempel tips fra publikum eller andre aktører). I følge § 32-1 har kommunen plikt til å forfølge ulovligheter. Er overtredelsen av mindre betydning, kan kommunen avstå fra å forfølge ulovligheten. Beslutning om dette er ikke enkeltvedtak.

Kommunen kan ta i bruk ulike reaksjonsmidler i dette arbeidet:

- Pålegg om retting og stans (§ 32-3)
- Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning (§ 32-4)
- Tvangsmulkt (§ 32-5)
- Overtredelsesgebyr (§ 32-8)

Gjennom tilsyn (pbl kapittel 25) kan kommunen avdekke ulovlige forhold, som deretter behandles i tråd med reglene i kapittel 32. Kapittel 32 er reaksjonsrettet og gjelder tilfeller hvor brudd på loven allerede har funnet sted. Tilsyn er et verktøy kommunen kan bruke selektivt, mens ulovlighetsoppfølging er en obligatorisk oppgave når forhold først er oppdaget.

Sivilombudet stadfester i sakene 2020/2911²⁰ og 2016/419²¹ at kommuner har plikt til å følge opp lovpålagte oppgaver uavhengig av kapasitetsutfordringer, og at forvaltningsloven § 11 om god forvaltningsskikk må følges.

---

²⁰ <https://www.sivilombudet.no/uttalelser/manglende-oppfolging-av-ulovlig-byggetiltak/>

²¹ <https://www.sivilombudet.no/uttalelser/kristiansund-kommunes-saksbehandlingstid-sak-ulovlighetsoppfolging-plan-bygningsloven/>

Forvaltningslovens § 11 angir plikten offentlige myndigheter har til å gi veiledning. Formålet med bestemmelsen er å gi parter og andre adgang til å ivareta sine interesser i bestemte saker på best mulig måte. Bestemmelsen er lovfestet og et supplement til normer om god forvaltningsskikk: «Forvaltningsorganene har innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt. Formålet med veiledningen skal være å gi parter og andre interesserte adgang til å vareta sitt tarv i bestemte saker på best mulig måte. Omfanget av veiledningen må likevel tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet.»

Prinsippet om forbud mot usaklig forskjellsbehandling er en ulovfestet rett, etablert gjennom Høyesterettspraksis. Usaklig forskjellsbehandling oppstår når forvaltningen behandler like tilfeller ulikt uten en relevant og saklig begrunnelse. Forvaltningen må derfor alltid sørge for at forskjellsbehandling er basert på relevante hensyn som er i tråd med lovens formål.

I rådmannens delegeringsreglement for Åfjord²², står det i kapittel 7 om myndighetsutøvelse følgende: «For å sikre en forsvarlig og hensynsfull saksbehandling og for å beskytte brukere og innbyggere mot usaklig forskjellsbehandling og vilkårlighet, skal grunnleggende prinsipper for saksbehandling og offentlig myndighetsutøvelse ivaretas, herunder:

- *Effektiv, tilgjengelig og rettferdig forvaltning*
- *God forvaltningsskikk og god forvaltningsetikk*
- *Saklighet, likhet og forutberegnelighet»*

Plan- og bygningslovens femte del, § 33-1 omhandler gebyr. Kommunestyret selv kan gi forskrift om gebyr til kommunen for behandling av søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter denne lov eller forskrift påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. (...) Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Åfjord kommune har egen forskrift om gebyr i henhold til plan- og bygningsloven²³.

Sett i lys av kommuneloven § 25-1 bør kommunen ha et tilfredsstillende system for hvordan man beregner grunnlaget for gebyr, og sikre at innkreving skjer i henhold til enhver tid

---

²² [radmannens-delegeringsreglement-afjord-kommune.pdf](#)

²³ [Forskrift om gebyr i medhold av plan- og bygningsloven, matrikkellova og eierseksjonsloven, Åfjord kommune, Trøndelag](#)

gjeldende regler. Åfjord kommune har egen forskrift om gebyr i henhold til plan- og bygningsloven.

Ut fra ovenfornevnte er følgende revisjonskriterier utarbeidet:

- Kommunen skal ha beskrevet mål, hovedoppgaver og organisering av byggesaksforvaltningen
- Kommunen skal ha en tilsynsstrategi og rutiner/prosedyrer for ulovlighetsoppfølging.
- Kommunen bør ha et system som sikrer innbyggerne tilstrekkelig veiledning om byggesaksprosessen
- Kommunen skal ha et system som sikrer likebehandling av byggesøknader
- Kommunen skal ha system for at gebyrer og avgifter blir krevd inn i henhold til gjeldende regler

Til problemstilling 3: Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

Sivilombudet har i flere av sine avgjørelser kommentert kravet til kompetanse og ressurser innen offentlig forvaltning. I en sak fra 2020 ble det uttalt at «*Ombudsmannen forutsetter også at kommunen bemanner byggesaksavdelingen og organiserer arbeidet slik at avdelingen kan oppfylle lovpålagte plikter for saksbehandlingstid, informasjon til borgerne under sakens gang...*»²⁴ Videre er det i en sak fra 2016 uttalt at «*Ombudsmannen vil bemerke at kommunen har et ansvar for å ha tilstrekkelig ressurser og kompetanse til å håndtere saker etter det lovverket den er satt til å håndtere. Kommunen har også et ansvar for å påse at forsinkelser i saker ikke blir lengre enn strengt nødvendig. Ombudsmannen har i årsmeldingen for 2002 s. 307 (SOMB-2002-67) blant annet uttalt at etatens administrative ledelse har ansvar for å organisere saksbehandlingen slik at den blir forsvarlig og i samsvar med forvaltningsloven*»²⁵.

Ut fra ovenfornevnte er følgende revisjonskriterier utarbeidet:

- Kommunen skal sikre at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse innen byggesak
- Kommunen skal sikre at det er nok ressurser til å løse lovpålagte oppgaver innen byggesak

---

²⁴ Sivilombudet sak 25.11.2020 (2020/2911), hentet fra: <https://www.sivilombudet.no/uttalelser/manglende-oppfolging-av-ulovlig-byggetiltak/>

²⁵ Sivilombudet sak 6.2.2017 (2016/419), hentet fra: <https://www.sivilombudet.no/uttalelser/kristiansund-kommunes-saksbehandlingstid-sak-ulovlighetsoppfolging-plan-bygningsloven/>

VEDLEGG 2 – UTTALELSE

Åfjord kommune

Revisjon Midt-Norge Sa
Anne Grethe Wold
Brugata 2
7715 Steinkjer

Deres ref.

Vår ref.
24/2472 - 3

Dato
21.02.2025

Tilbakemelding på utkast til rapport om forvaltningsrevisjon av byggesak

Vi har gått gjennom rapporten og følgende kommentarer:

Til pkt. 2.2.2 og 2.2.3: I sakssystemet ligger det en arbeidsflyt som er med å på å sikre god mottakskontroll og saksflyt. I rapporten står det at denne ikke brukes aktivt. Dette er upresist. Denne arbeidsflyten brukes ikke på saker som er helt i henhold til en reguleringsplan, dvs. saker hvor det kun er nødvendig med søknad, kart, tegninger og nabovarsel. Dette er lett å se og det er da ikke nødvendig å gå gjennom en lang sjekkliste. I alle andre saker brukes arbeidsflyten med tilhørende sjekkliste.

Til pkt. 2.4.2 og 2.4.3: I rapporten står det alle saker som omhandler dispensasjon fra pbl. §1-8 og LNF-områder, skal sendes på høring. Dette stemmer ikke. Det gjøres en vurdering om sektorinteressene er berørt. Vi har for eksempel en felles forståelse med statsforvalteren om at tiltak som kommer lenger vekk fra sjøen enn eksisterende bebyggelse ikke trenger å sendes på høring.

Til pkt. 3.2.2: Beskrivelsen av hvem som godkjenner dokument er upresis. Saksbehandler skriver delegerte vedtak som godkjennes av fagleder. Saksframlegg som skal til politisk behandling skrives av saksbehandler og godkjennes av fagleder. Hvis fagleder er inhabil, godkjennes saken av enhetsleder.

Kommentarene ovenfor bør få innvirkning på konklusjoner og anbefalinger i kap. 5 i rapporten.

Med hilsen
Per O. Johansen
rådmann

Postadresse
Åfjord kommune
Postboks 54
7169 Åfjord

Besøksadresse
Rådhus: Øvre Årnes 1A, 7170 Åfjord
Servicekontor: Julie Næss vei 10, 7180 Roan

Telefon
+47 72 51 00 00

E-post
postmottak@afjord.kommune.no
Internett
www.afjord.kommune.no

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no

Forvaltningsrevisjon byggesak - prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

24.09.2024

Saknr

38/24

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/601 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan, og ber revisjonen gjennomføre forvaltningsrevisjon med tema byggesak i tråd med prosjektplanen.

Behandling:

Forvaltningsrevisor, Anne Grete Wold, presenterte prosjektplanen til kontrollutvalget og besvarte spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Til problemstilling 2. Kontrollutvalget ber revisor vurdere i hvilken grad systemer og rutiner etterleves.

Omforent forslag

Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan, og ber revisjonen gjennomføre forvaltningsrevisjon med tema byggesak i tråd med prosjektplanen og med innspill gitt i møtet.

Vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan, og ber revisjonen gjennomføre forvaltningsrevisjon med tema byggesak i tråd med prosjektplanen og med innspill gitt i møtet.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon byggesak - prosjektplan
Sæurutskrift fra møtebok sak 19_24

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon med tema byggesak, se vedtak i sak 51/23 punkt 2. Utvalget ba om å få lagt frem en egen sak med forslag til problemstillinger, se sak 19/24. Utvalget vedtok i sak 19/24 at problemstillingene i saksfremlegget med tillegg for kontrollutvalgets egen problemstilling, skulle besvares i forvaltningsrevisjonen. Utvalget vedtok at revisor skulle utarbeide en prosjektplan for det videre arbeidet med forvaltningsrevisjonen. Se vedlagt 'sæurutskrift fra møtebok sak 19_24' for flere opplysninger.

Revisor har utarbeidet en prosjektplan og har bearbeidet problemstillingene som skal besvares i denne forvaltningsrevisjon. Revisor har laget følgende problemstillinger:

1. Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder:
  - a. saksbehandlingstid
  - b. dispensasjonssøknader
2. Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter.
3. Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

Revisor mener det er nødvendig å sette av inntil 350 timer til gjennomføring av forvaltningsrevisjonen. Revisor mener levering av ferdig rapport fra forvaltningsrevisjonen kan leveres i mars 2025. Revisor vil redegjøre nærmere for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen i kontrollutvalgets møte. Det vises for øvrig til vedlagt prosjektplan.

Vurdering og konklusjon

Prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og vedtak. Kontrollutvalget kan slutte seg til prosjektplanen og utvalget kan legge revisors forslag til problemstilling, ressursramme samt leveringstidspunkt til grunn for det videre arbeidet med forvaltningsrevisjonen.

Byggesak

Åfjord kommune
Forslag til prosjektplan

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med undersøkelsen er å vurdere om kommunen har en forsvarlig saksbehandling av byggesaker.

PROBLEMSTILLINGER

1. Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder:
  - saksbehandlingstid
  - dispensasjonssøknader
2. Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter.
3. Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: Inntil 350 timer

Rapport til sekretær: Mars 2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Anne Grete Wold

anne.wold@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 99 10 06 69

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Åfjord kommune bestilte den 29.04.2024, sak 19/24 forvaltningsrevisjon av kommunens byggesaksbehandling. Bestillingen er i tråd med plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024.

Følgende tentative problemstillinger ble presentert i kontrollutvalgets møte:

- Er saksbehandlingstidene for byggesaker i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningsloven?
- Er saksbehandlingen av dispensasjonssøknader i henhold til bestemmelsene i lov- og regelverk?
- Har kommunen kapasitet og kompetanse for å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

I behandlingen sluttet utvalget seg til problemstillingene. Utvalget ville legge til problemstillinger om fakturering og innkreving av ulike byggesaksgebyrer, slik som tilkoblingsavgift, oppmåling, overtredelsesgebyr m.fl. Utvalget ønsket også problemstillinger som kan knyttes til begrepene likebehandling, veiledning og oppfølging.

Følgende vedtak ble gjort: «Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon med tema «byggesak» og ber revisjonen utarbeide en prosjektplan i tråd med kontrollutvalgets innspill og problemstillinger og som leveres sekretariatet innen 23.08.2024.»

I kontrollutvalgets møte 13.06.2024, sak 35-2/24, vedtok kontrollutvalget følgende tilleggsbestilling: «Kontrollutvalget ber sekretariatet videreformidle til revisor, som utarbeider prosjektplan til forvaltningsrevisjon med tema byggesak, at utvalget ønsker at en problemstilling som knytter seg til ulovlighetsoppfølging, inntas i forvaltningsrevisjonen».

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Bestemmelsene om byggesaksbehandlingen skal sikre at tiltak blir igangsatt i samsvar med lov, forskrift og planvedtak, og at det enkelte tiltak blir forsvarlig utført. Loven skal også sikre at partenes rettigheter blir ivaretatt. I formålsparagrafen til byggesaksforskriften heter det at saksbehandlingen skal sikre effektiv og forsvarlig saksbehandling av byggesaker for å ivareta samfunnsmessige hensyn, herunder god kvalitet i byggverk (§ 1-1, b)¹.

---

¹ [Byggesaksforskriften \(SAK10\) med veiledning - Direktoratet for byggkvalitet \(dibk.no\)](https://www.dibk.no/Byggesaksforskriften-(SAK10)-med-veiledning)

Det er kommunens ansvar å sikre en god og forsvarlig saksbehandling, i samsvar med krav i lov og forskrift. En effektiv saksbehandling innebærer at kommunen overholder **saksbehandlingsfrister**. I kapittel 21 i plan- og bygningsloven² og kapittel 7 i byggesaksforskriften er det satt tidsfrister for saksbehandlingen. Kommunen skal registrere og måle saksbehandlingstiden og rapportere om disse i KOSTRA.

Byggesaksbehandling kan også omhandle behandling av søknader om **dispensasjon**. Dispensasjon innebærer at det i et enkelttilfelle gis unntak fra bestemmelser i loven, forskrifter eller kommunale planer gitt i samsvar med plan- og bygningsloven, kapittel 19.

I offentlig forvaltning gjelder et ulovfestet prinsipp om at like saker skal behandles likt. **Likhetsprinsippet** innebærer at vedtak skal bygge på en objektiv og saklig vurdering som sikrer likhet og rettssikkerhet³. Selv om forvaltningsloven ikke inneholder uttrykkelige bestemmelser om likebehandling, har loven bestemmelser som stiller krav til saksbehandlingsprosessen og til utforming av vedtak. Dette gjelder blant annet forvaltningens veiledningsplikt, utredningsplikt og krav til begrunnelse av vedtak. Oppfyllelsen av disse pliktene vil bidra til å sikre saklighet, forsvarlighet og derigjennom likebehandling i saksbehandlingen (Sivilombudet 2009).

Plan- og bygningsloven kapittel 32 regulerer **ulovlighetsoppfølging**, og sier at kommunen har plikt til å forfølge ulovligheter som er av vesentlig betydning. Det betyr at kommunen kan utøve skjønn om hvorvidt en ulovlighet er vesentlig eller ikke. Kommunen kan gi pålegg om retting, stans/opphevelse og gi tvangsmulkt og/eller overtredelsesgebyr.

Det rettslige grunnlaget for innkreving av **gebyrer** følger av plan- og bygningsloven § 33-1. Det er bare kostnader som er nødvendige for å gjennomføre oppgaver som kommunen må gjøre for sine innbyggere som kan gebyrlegges. Det ble i 2021 utarbeidet en veileder⁴ for hvordan kommunen skal beregne selvkost og utarbeide gebyrforskrift i byggesaker.

2.3 Om kommunen

Ifølge kommunens egen hjemmeside, er Åfjord kommune organisert i fire sektorer:

- Helse og velferd (sektorsjef er Sissel Rånes Braseth)
- Oppvekst (sektorsjef er Reidun S. Dypaune)
- Landbruk og tekniske tjenester (sektorsjef er Lars Helge Kolmannskog)

---

² [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Lovdata](#)

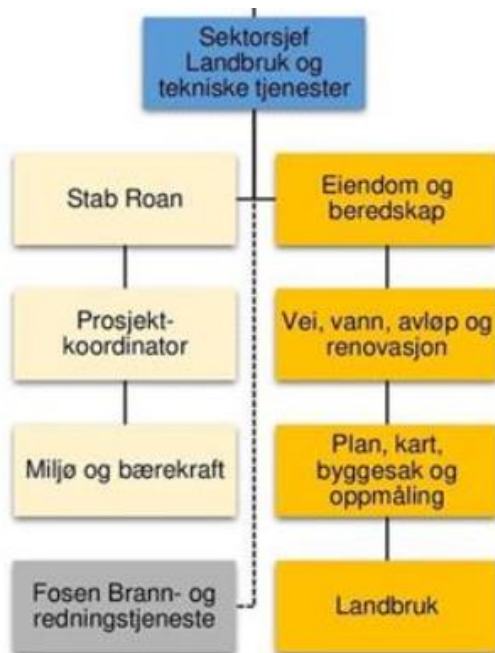
³ [Vurderingen av anførsel om usaklig forskjellsbehandling i sak om dispensasjon etter plan- og bygningsloven - Sivilombudet](#)

⁴ [h-2514-b-veileder-for-beregning-av-selvkost_v2.pdf \(regjeringen.no\)](#)

- Kultur, idrett og frivillighet (sektorsjef er Jan Ove Berdahl)

Øverste leder er rådmann Per Johansen. Hver sektor har flere enheter, med egne enhetsledere. I 2022 hadde kommunen 467 årsverk. Sektor Landbruk og tekniske tjenester, og i særlig grad enhet Plan, kart, byggesak og oppmåling, vil være mest aktuell for denne forvaltningsrevisjonen (figur 1).

Figur 1. Utdrag fra organisasjonskart Åfjord kommune. Kilde: Åfjord kommune.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel

Kommunestyret vedtok 27. oktober 2022 ny kommuneplan samfunnsdel for perioden 2022-2034⁵. Ifølge kommunens egen hjemmeside, var arbeidet med ny arealplan planlagt ferdigstilt sommeren 2024. Dette arbeidet er forsinket. Sannsynlig tidspunkt for vedtak av plan er tidligst i starten av 2025. Inntil ny arealdel er vedtatt, gjelder de gamle arealdelene for de tidligere kommunene Roan og Åfjord.

⁵ [kommuneplanens-samfunnsdel-endelig.pdf \(afjord.kommune.no\)](https://afjord.kommune.no/kommuneplanens-samfunnsdel-endelig.pdf)

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

Revisor har følgende forslag til problemstillinger:

1. Er saksbehandling av byggesaker tilfredsstillende, når det gjelder:
  - saksbehandlingstid
  - dispensasjonssøknader
2. Har kommunen system og rutiner for byggesaksbehandlingen som ivaretar ulovlighetsoppfølging, veiledning, likebehandling, samt grunnlag for innkreving av gebyr og avgifter.
3. Har kommunen kapasitet og kompetanse til å ivareta kravene for forsvarlig byggesaksbehandling?

3.2 Presiseringer og avgrensinger

Problemstilling 1 drøftes på bakgrunn av et utvalg av byggesaker fra 2022 og fram til dags dato.

Problemstilling 2 er avgrenset til å undersøke hvordan kommunen i sin internkontroll ivaretar elementene i problemstillingen. Det innebærer etterlevelse av lovkrav i form av nødvendige og hensiktsmessige rutiner/prosedyrer, dokumentasjon, risikovurderinger, avvikssystem og lederoppfølging. Det er rutiner innenfor byggesaksområdet som blir gjenstand for revisjon. De øvrige tjenestene sine rutiner tas ikke inn i prosjektet.

Innbyggerperspektivet tas ikke inn i prosjektet.

3.3 Kilder til kriterier

- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- Nasjonale veiledere og andre nasjonale føringer
- Kommunens egne rutiner og prosedyrer for byggesaksbehandlingen

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisjonen vil foreta vurderinger basert på informasjon hentet fra ulike kilder.

Vi vil gjennomføre intervju med kommunens ansatte som har ansvar og/eller oppgaver innen byggesaksbehandling, og som har kjennskap til hvordan rutinene fungerer i praksis.

Revisjonen vil innhente og gjennomgå skriftlig dokumentasjon fra kommunen, eksempelvis rutiner og prosedyrer relevant for byggesaksbehandling. Slike rutiner og prosedyrer vil kunne si noe om hvilke føringer som er lagt for saksbehandlingen, men også være selvstendige kilder til revisjonskriterier. Videre vil vi foreta en gjennomgang av et utvalg vedtak i byggesaker som er ferdigbehandlet.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Anne Grete Wold
Prosjektmedarbeider	Marie Husøy Sæther
Kvalitetssikrer	Johannes Nestvold
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	29. april 2024
Prosjektplan til sekretær	23. august 2024
Oppstartsmøte	01.oktober 2024
Datainnsamling ferdig	20. desember 2024
Rapport til uttalelse	15. februar 2025
Rapport til sekretær	20. mars 2025

Steinkjer, 20. august 2024

Anne Grete Wold

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

RvRevisjon Midt-Norge	
Prosjekt nr: FR 1302	Kommune: Åfjord kommune
Vurdering av uavhengighet - revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt: Byggesak	
Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 RS 200 – Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 RS 220 – Villkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 RS 300 – Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8	
Ansattelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansattelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende Organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ylet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ylet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Steinkjer 02.07.2024

Anne Grete Wold

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Dokumentet er signert digitalt av:

• ANNE GRETE WOLD, 02.07.2024

Forseglet av

Posten Norge

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper - prosjektplan

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

14/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/529 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar prosjektplanen til orientering.

Vedlegg

Prosjektplan TrønderEnergi AS

Oversendelse av prosjektplan - Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi AS

Kontrollutvalget i Malvik sin behandling av prosjektplanen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24, en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Revisjonen skal gjennomføres i samarbeid med andre eierkommuner og utføres av Revisjon Midt-Norge og Trondheim kommunerevisjon. Vedlagte prosjektplan er ment som en felles plan for de kommunene som ønsker å delta.

Åfjord kommune fikk forelagt invitasjon fra Malvik kontrollutvalget, i møtet 21.10.2024 i sak 54/24 og vedtok følgende:

- *Kontrollutvalget ønsker å delta på felles forvaltningsrevisjon av Trønderenergi AS med datterselskaper.*

Samtlige eierkommunene, med ett unntak, er positive til revisjonen og vil bli belastet for timebruk i henhold til eierandel i TrønderEnergi AS. Det er beregnet 1000 timer til revisjonen, med levering til sekretær i mars 2026. En oversikt over timer per eierkommune er vedlagt.

Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i revisjonen. Fordelingen er basert på kommunenes eierandel og forutsetter at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke ønsker å delta, må deres timer fordeles på de gjenværende.

Åfjord sin andel av timene vil være 58 time, forutsatt at alle eierkommunene blir med. Om utvalget ønsker at revisor presenterer rapporten enten på Teams eller i selve møte, vil timeantallet regnes etter medgått tid revisor får med tanke på presentasjon og eventuelt reisetid. Teams vil da være ca. 1 time, fysisk møte ca. 5 timer.

Formålet med revisjonen er å belyse eierstyringen og konsekvensene for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS. Revisjonen omfatter TrønderEnergi AS, TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS. Problemstilling 2 vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

Revisor skal undersøke følgende:

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?

2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

Revisor beskriver metodene som vil bli brukt for å samle inn data. I selskaper som er helt offentlig eid, har revisjonene innsyn. Siden Aneo AS eier 9,99 % av TrønderEnergi Kraft Holding AS, er det ikke automatisk innsyn i dette selskapet. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn. Ledelsen i Aneo AS er ikke forpliktet til å stille til intervju, men muligheten vil bli undersøkt.

Vurdering og konklusjon

Forslag til problemstillinger er i tråd med bestillingen fra Malvik kontrollutvalg, Trondheim kontrollutvalg og kontrollutvalgene i Heim og Åfjord. Heim og Åfjord ytret ønske om at utbyttestrategi skulle besvares i forvaltningsrevisjonen. Trondheim kommunes ønsket at tilblivelsen av Aneo AS ble en del av bestillingen. Alle innspill anses imøtatt. Prosjektplanen gir derfor ett godt grunnlag for å belyse flere problemstillinger.

Kontrollutvalget anbefales derfor å ta prosjektplanen til orientering.

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med prosjektet er å belyse eierstyringen og konsekvenser for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS.

PROBLEMSTILLINGER

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 1000 timer.

Rapport til sekretær: Mars 2026

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Margrete Haugum, forvaltningsrevisor Revisjon Midt-Norge SA

mha@revisjonmidtnorge.no

Mobil: 95233007

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24 en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres som en felles forvaltningsrevisjon sammen med andre eierkommuner. Denne bestillingen utløste arbeidet med en prosjektplan som er ment å være en felles plan for de kommuner som ønsker å være med i prosjektet.

Kontrollutvalget i Trondheim kommune vedtok den 6.5.2024, at de er positive til å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS i samarbeid med de andre eierkommunene. Trondheim kommunes forutsetning om at etableringen av Aneo AS blir berørt i forvaltningsrevisjonen tas inn i prosjektet.

TrønderEnergi AS eies av flere kommuner og det er to revisjonsselskap som reviderer disse kommunene. Derfor er denne forvaltningsrevisjonen og felles eierskapskontroll et samarbeidsprosjekt mellom Trondheim kommunerevisjon og Revisjon Midt-Norge. Prosjektplanen er utarbeidet av Revisjon Midt-Norge SA og Trondheim kommunerevisjon i fellesskap.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Utgangspunktet er en forvaltningsrevisjon av selskapet TrønderEnergi AS med datterselskap. Et datterselskap er et selskap som TrønderEnergi AS kontrollerer, som igjen betyr at TrønderEnergi AS eier mer enn halvparten av aksjene. TrønderEnergi AS sine to datterselskaper er TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

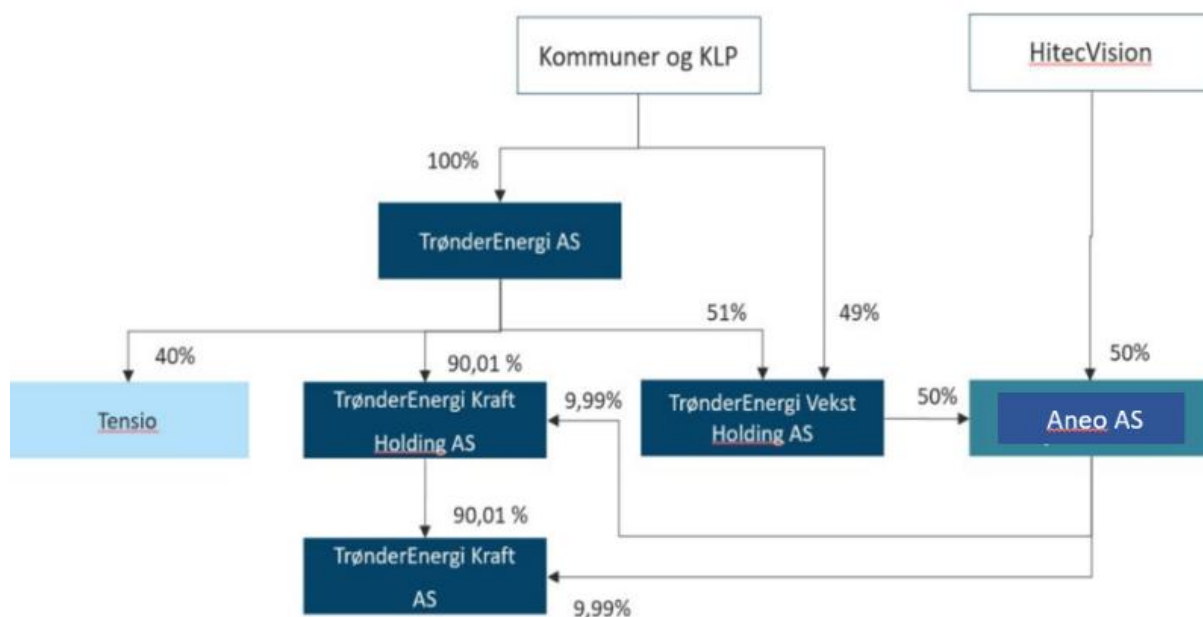
Ettersom bestillingen omhandler TrønderEnergi AS med datterselskap er det relevant å se på problemstillinger som er nært knyttet til utøvelsen av kommunens eierskap. Revisor har avgrenset eierskapsproblemstillinger til å gjelde forhold som er felles for eierne, og ikke en eierskapskontroll av den enkelte kommunes utøvelse av eierskapet med mindre det er spesifikt bestilt.

2.3 TrønderEnergi AS

TrønderEnergi AS er morselskapet i konsernet. TrønderEnergi AS eies av 19 kommuner i Trøndelag og KLP (Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikrings-selskap). Orkland kommune har den største aksjeposten på 16,94 prosent, deretter følger Melhus 13,344 prosent, KLP 13,328 prosent og Trondheim kommune 9,125 prosent (se vedlegg for liste over eierkommuner).

Morselskapet TrønderEnergi AS hadde tidligere en bedriftsforsamling, men er avviklet. Aksjelovens krav om bedriftsforsamling gjelder for selskapet med mer enn 200 ansatte.

I figur en er det laget en oversikt over selskapene som TrønderEnergi AS har eierinteresser i. I tillegg til de eierskapene som framgår av figuren har Tensio AS, TrønderEnergi Kraft Holding AS og Aneo AS sine datterselskaper og eierinteresser i selskaper.

Kilde: Byrådssak 38-2024, Trondheim kommune

Figur 1. Eierinteresser for TrønderEnergi AS

TrønderEnergi Kraft Holding AS er eid av TrønderEnergi AS med 90 prosent.

Vedtekstfestet formål med virksomheten er å eie aksjer i TrønderEnergi Kraft AS, og å drive på kommersiell basis med mål om å maksimere langsiktig aksjonærverdi for aksjonærene. Daglig leder og styreleder i holdingselskapet er konsernsjef Ståle Gjersvold. Aneo Holding AS eier de øvrige 10 prosentene av holdingselskapet.

Selskapet **TrønderEnergi Kraft AS** omtales på deres hjemmesider som konsernets kjernevirksomhet. Selskapet eier, driver og vedlikeholder 17 vannkraftverk. Det fremgår at selskapet i 2023 hadde 34 ansatte. Daglig leder i selskapet er Ann Cathrine Holmen. Ståle Gjersvold er styreleder for selskapet.

TrønderEnergi Vekst Holding AS er eid av TrønderEnergi AS med 51 prosent og av 19 trønderske kommuner med en samlet andel på 42,47 prosent og KLP med en eierandel på

6,53 prosent. Selskapet ble etablert 22. juni 2022 ved at det ble fisjonert ut av TrønderEnergi AS. Formålet med selskapet er å eie aksjer i fornybarselskapet Aneo AS.

Aneo AS ble etablert av TrønderEnergi AS og det stavangerbaserte investeringselskapet HitecVision AS i 2022 med like store eierandeler (50 prosent hver). Ved etableringen av det nye selskapet ble 6 milliarder kroner flyttet ut av TrønderEnergi AS og inn i Aneo AS. HitecVision AS skulle gå inn med tilsvarende andel, det vil si 6 milliarder kroner. Det fremgår av informasjonen rundt etableringen av Aneo AS at HitecVision AS gikk inn med 1,5 milliarder kroner og at resten av kapitalen skulle betales inn i løpet av 5 år, alternativt 9 år hvis kapitalbehovet ble mindre. Ubalansen i innskuddet skulle TrønderEnergi AS kompenseres med renteinntekter ved at HitecVision AS ble gitt en selgerkreditt.¹

Bakgrunnen for omorganiseringen av TrønderEnergi AS er at styret i selskapet så betydelig potensial for vekst og lønnsomhet i det grønne skifte med utbygging av fornybar energiproduksjon, energiforvaltning, elektrifisering og energieffektivisering. TrønderEnergi AS ønsket med etableringen av Aneo AS å ta del i den veksten og lønnsomheten som ligger i det grønne skiftet. Nedslagsfeltet for Aneo AS er ifølge TrønderEnergi AS sin årsrapport de nordiske landene, men også andre deler av Europa kan være aktuelt. Det fremgår av TrønderEnergi AS sine prognoser for strømpriser i årene fremover at utbytteneivået i 2022 med 200 millioner kroner kan opprettholdes etter etableringen av Aneo AS.

TrønderEnergi AS eier i tillegg 40 prosent av nettselskapet Tensio AS sammen med NTE (40%) og KLP (20%). Det felles nettselskapet ble dannet i 2018/2019 som et konsern. Selskapet vil operere med to adskilte tariffier i sør (Tensio Ts AS) og nord (Tensio Tn AS)². Det er opplyst at NVE planlegger tilsyn av Tensio Ts AS og Tensio Tn AS i 2025.

TrønderEnergi AS eier også 40 prosent av **Hogst AS** sammen med Aneo Renewables Holding AS (20%) og Røde Kors eierskap AS (40%). Selskapet driver med rydding og sikring av kraftforsyningen ved å rydde kraftlinjer. Selskapet tilbyr blant annet arbeid til personer rekruttert gjennom kriminalomsorgen.

Nærmere om etableringen av Aneo

I årsrapporten for Aneo AS for 2023 redegjøres det for selskapsstrukturen. Der står det at styret i Aneo Holding AS er toppledelsen i Aneo-gruppen. Det er i tillegg en revisjonskomite

---

¹ Kilde: Bystyresak 130_2022, 15.6.2022. Trondheim kommune

² Nettfusjonen er omtalt i en orientering til formannskap i sak FO 0165/18, Trondheim kommune.

og en kompensasjonskomite. Daglig leder (CEO) er øverste ansvarlige og rapporterer til styret. Aneo-gruppen er organiserte i områdene:

- Fire sentraliserte funksjoner (teknologi og utvikling, finans, strategi og forretningsstøtte og markedsføring, kommunikasjon og public relations)
- Fornybarportefølje og vekst
- Fornybar operasjoner (teknologi og utvikling)
- Energiledelse
- Nedstrøms aktiviteter i Norden

Aneo Holding AS sitt formål er.

Foreta investeringer i fornybar energi-sektoren, med særlig fokus på ny fornybar energi aktiva, energiteknologi, lagring og teknologier, energiforvaltning, teknologidrevne tjenester i energimarkedene, "energy as a service"-konsept, inkludert energiinfrastruktur fokusert på B2B-markedene, i samsvar med forretningsplanen som er fastsatt fra tid til annen, (ii) effektivt eie og forvalte egne aktiva og alle nye aktiva som er anskaffet eller utviklet, (iii) yte tjenester knyttet til drift, vedlikehold, energiforvaltning og annet under langsiktige avtaler med TrønderEnergi Kraft AS, andre konsernselskaper og tredjeparter, (iv) eie en minoritetsandel i TrønderEnergi Kraft AS, og (v) handel og utvikling. Selskapet skal drives på forretningsmessig basis og med mål om å maksimere aksjonærverdien for aksjonærene. Selskapets virksomhet skal drives i samsvar med de til enhver tid gjeldende lover og selskapets forretningsplan og budsjett som er fastsatt fra tid til annen.

Aneo Holding AS eier alene Aneo Holding 2 AS. Aneo Holding AS eier 9,99 prosent av TrønderEnergi Kraft Holding AS og 9,99 prosent av TrønderEnergi Kraft AS.

Styret i Aneo Holding AS består av styreleder Therese Log Bergjord, styremedlemmer Jon Vatnaland, Hanne Høie Grøttum, Ståle Gjersvold, Peder Christian Ingstad Ursin-Smith og Hilde Bakken.

Aneo Holding 2 AS har følgende formål:

Produksjon og omsetning av elektrisk energi og annen virksomhet som hører naturlig sammen med dette. Virksomheten kan også drives i samarbeid med, eller ved deltagelse i andre foretak med tilsvarende eller lignende formål. Selskapet skal drives på forretningsmessig basis innenfor rammen av gjeldene energilovgivning med vekt på langsiktig verdiskapning.

Styret i Aneo Holding 2 AS består av styreleder Gunnar Hovland.

Aneo Holding 2 AS to heleide datterselskap.

- Aneo Production Holding AS (som har to heleide datterselskap og en heleid datterdatter, samt 51 prosent eierskap i Aneo Roan Vind Holding AS). Styret består av styreleder Gunnar Hovland.
- Aneo Renewables Holding AS (som har 12 heleide datterselskap, 80 prosent eierandel i datterdatter Aneo Retail International AS og 51 prosent eierskap i Aneo Vind AS.) Styret består av styreleder Gunnar Hovland.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

Prosjektet planlegges gjennomført som en forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utgangspunktet er at eierkommunene har ansvaret for oppfølging av selskapet. Selskapet oppgir at de følger prinsippene i NUES (Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse) anbefalinger for god eierstyring. Prinsipper for god eierstyring tilsier at eierne har en klar og tydelig målsetting med sitt eierskap i selskapet. Videre er det sentralt at disse målsettingene ligger til grunn for hvordan eierkommunen utøver sitt eierskap, og at eierrepresentantene er kjent med de styringssystemene som gjelder for den aktuelle selskapsformen. Eierutøvelsen skal skje i rette fora, formell generalforsamling og uformelle eiermøter, og ikke ved påvirkning av styremedlemmer. Offentlige eiere kan sies å ha et særlig ansvar for å påse at selskapet ivaretar sitt samfunnsansvar, og at selskapene har et bevisst forhold til etiske problemstillinger i driften. Dette er forhold vi vil belyse ved intervju med eierrepresentanter og selskapets ledelse, og gjennomgang av protokoller og dokumentasjon.

TrønderEnergi konsernet har vært igjennom en stor omstilling og omorganisering av virksomheten med etablering av datterselskaper. De oppgir i sin årsmelding 2024 at de forbereder seg for fremtiden hvor det er stort behov for privat vekstkraft for å klare omstillingen samfunnet må igjennom. De skriver i årsmeldingen:

“Gjennom å skille ut investeringene som er gjort de senere årene i vindkraft og elektrifisering, samt overføre en stor del av organisasjonen, etablerte vi, ved å invitere HitecVision inn som likeverdig medeier, i 2022 Aneo. Hovedformålet med etableringen var å realisere verdiskapningen TrønderEnergi har skapt de siste årene.”

TrønderEnergi AS oppgir i årsmelding 2023 at med etableringen av de to datterselskapene og Aneo AS har TrønderEnergi AS blitt et rendyrket holdingselskap. Et relevant spørsmål er hvor godt denne omorganiseringen og ekspansjonen med innhenting av privat kapital er forankret hos eierne, og ikke minst på hvilket beslutningsgrunnlag ekspansjonsstrategiene er vedtatt på. Har eierkommunene tatt aktivt stilling til om de ønsker denne utviklingen for selskapet? Har omorganiseringen og ekspansjonen gått ut over selskapets avkastning, og er i så fall det i forståelse med eierne? Det kan også være aktuelt å vurdere om TrønderEnergi AS har etablert de nødvendige styringssystemene på overordna nivå for å sikre at konsernets aktivitet er hensiktsmessig for å nå de kravene og forventningene eierne stiller til selskapet.

Etter denne omorganisering er kommunene eiere både i morselskapet i konsernet, TrønderEnergi AS og de er både direkte og indirekte eiere i TrønderEnergi Vekst Holding AS. Kommunene utøver derfor eierskap i begge disse selskapene.

3.1 Problemstillinger

Revisor har utarbeidet følgende problemstillinger.

Problemstilling 1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring.

- a. Har eierkommunene tydeligere målsettinger med sitt eierskap i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS?
- b. Hvordan sørger eierne og selskapet for at virksomheten ivaretar sitt samfunnsansvar?
- c. Hvordan sørger eierne for at valg av styrene skjer i samsvar med anbefalte prinsipper for god eierstyring og aksjeloven?
- d. Blir generalforsamlingen gjennomført i samsvar med aksjelovens bestemmelser?

Problemstilling 2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?

Problemstilling 3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?

- a. Er det etablert hensiktsmessig rapportering mellom mor og datterselskap?
- b. I hvilken grad gjøres det habilitetsvurderingen i konsernstrukturen?
- c. I hvilken grad sikrer konsernledelsen at eierne blir likebehandlet?

Problemstilling 4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?

- a. Hvordan har Aneo påvirket konsernets utbyttepolitikk?
- b. Hvilke forventinger har eierne til utbyttepolitikken fremover?

Problemstilling 5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

- a. I hvilken grad holder styret seg orientert om selskapets økonomiske stilling?
- b. I hvilken grad ivaretar styret sitt påseansvar overfor selskapet med hensyn til å sikre tilfredsstillende internkontroll og risikohåndtering?

3.2 Avgrensning

Problemstillingen om eierskapskontroll avgrenses til å omfatte den eierstyringen eierne utøver i fellesskap.

Forvaltningsrevisjonen avgrenses til TrønderEnergi AS med datterselskap, som betyr TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS.

Problemstilling to vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

3.3 Kilder til kriterier

Aktuelle kilder til revisjonskriterier er:

- Aksjeloven
- KS anbefalinger
- NUES (2021) Norsk anbefaling Eierstyring og selskapsledelse
- Kommunens føringer på eierutøvelse

Anbefalingene fra NUES gir føringer for styrets arbeid, slik som å utarbeide klare mål, strategier og risikoprofil for virksomheten, slik at selskapet skaper verdier for aksjonærene på en bærekraftig måte. Anbefalingene underbygger styrets påse-ansvar som går fram av aksjeloven. På samme måte følger NUES anbefalingene opp flere av bestemmelsene i aksjeloven.

3.4 Metoder for innsamling av data

Forvaltningsrevisjonen følger standarden for forvaltningsrevisjon RSK001 og standarden for eierskapskontroll RSK 002. Sentralt i standardene er å sikre et godt datagrunnlag for revisjon og kontroll.

Skriftlige dokumenter i form av politiske saker, vedtekter, stiftelsesdokumenter, protokoller fra generalforsamlinger og styremøter er sentral dokumentasjon. Det er relevant å innhente annen dokumentasjon som eierne får, eksempelvis informasjon fra eiermøter og direkte informasjon fra selskapet til eierne. I tillegg er det relevant innhente dokumentasjon på andre styringsdokumenter eksempelvis økonomiplaner, strategier, utbyttepolitikk, årsmeldinger, rapporteringer til styret og annet. Revisjonen har innsyn i selskaper som er offentlig eid. Det betyr at det ikke er automatisk innsyn i TrønderEnergi Kraft Holding AS hvor Aneo AS eier 9,99 prosent. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn i dette selskapet. Det skriftlige dokumentasjonen har stor verdi som data i revisjonen fordi det er den offisielle kommunikasjonen fra selskapet til eierne.

Revisor planlegger å gjennomføre en spørreundersøkelse til eierkommunene, for å innhente data fra dem. I forkant av spørreundersøkelsen vil det blir gjennomført 3-6 intervjuer med utvalgte eierrepresentanter for å få en nærmere innsikt i hva eierne er opptatt av. Dette gjør det mulig å målrette spørreundersøkelsen til de mest relevante tema. De kommunene som bestiller en egen eierskapskontroll i tillegg til den felles forvaltningsrevisjonen vil bli intervjuet separat med utgangspunkt i eierskapskontrollen.

Når TrønderEnergi AS konsernet skal revideres er ledelsen i selskapet en viktig kilde til data. Det vil derfor bli gjennomført intervjuer med ansatte i konsernledelsen og lederne i datterselskapene i første runde. Underveis blir det vurdert å gjennomføre flere intervju for ytterligere å belyse problemstillingene.

Foruten ansatte i konsernet er det aktuelt å intervju styret og eventuelt valgkomiteen i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS. Revisor håper å kunne intervju ledelsen i Aneo AS selv om selskapet ikke er forpliktet til å stille opp.

Revisor er klar over at denne revisjonen kan berøre forretningsmessige hemmeligheter, noe som ikke vil bli berørt. Mulig sensitive forhold vil avklares underveis med intervjuobjekter og i forbindelse med godkjenning av intervjureferater.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Margrete Haugum, Revisjon Midt-Norge SA
Prosjektmedarbeider	Magnar Andersen, Trondheim kommunerevisjon
Prosjektmedarbeider	Sunniva Tusvik Sæter, Revisjon Midt-Norge SA
Kvalitetssikrer	Arve Gausen, Revisjon Midt-Norge SA
Kvalitetssikrer	Kathrine Moen Bratteng, Trondheim kommunerevisjon

4.2 Styringsgruppe

Daglig leder Revisjon Midt-Norge SA	Arnt Robert Haugan
Revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon	Per Olav Nilsen

4.3 Milepælsplan

Bestillingsdato	28.11.2024
Prosjektplan til sekretær	01.02.2025
Oppstartsmøte	Juni 2025
Datainnsamling ferdig	Desember 2025
Rapport til uttalelse	Februar 2026
Rapport til sekretær	Mars 2026

Steinkjer 29.01.2025

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

VEDLEGG 1 EIERKOMMUNER

Eier	Andel A-aksjer	Andel B-aksjer	Andel C-aksjer
Orkland kommune	15,486%		1,454%
KLP		13,328%	
Melhus kommune	12,185%		1,159%
Trondheim kommune	8,332%		0,793%
Indre Fosen kommune	7,314%		0,689%
Ørland kommune	7,031%		0,658%
Åfjord kommune	4,629%		0,407%
Heim kommune	4,335%	0,114%	0,406%
Oppdal kommune	3,689%		0,261%
Midtre Gauldal kommune	2,891%		0,282%
Malvik kommune	2,706%		0,251%
Hitra kommune	2,451%		0,238%
Frøya kommune	2,27%		0,219%
Skaun kommune	2,003%		0,198%
Selbu kommune	1,306%		0,125%
Holtålen kommune	1,226%		0,115%
Osen kommune	0,96%		0,084%
Stjørdal kommune	0,18%		
Tydal kommune	0,141%		0,021%
Rennebu kommune	0,055%		0,01%

Kilde: www.proff.no

VEDLEGG 2

UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egen vurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjekt SK1039	Selskap: TrønderEnergi AS
-----------------	---------------------------

Hovedreferanse:

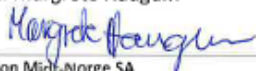
Kommuneloven § 24-4
Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3
ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4
ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13
ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6
Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8
Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte selskap deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte selskap som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte selskap som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under selskaps egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte selskap som hører inn under selskaps egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte selskap.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 29.01.25

Rolle: Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Navn: Margrete Haugum

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7716 Steinkjer

post@revisjonmidt norge.no
907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Mottakere ifølge liste

Prosjektplan - Felles forvaltningsrevisjon og eierkontroll - TrønderEnergi AS med datterselskap

Konsek viser til tidligere henvendelse fra kontrollutvalget i Malvik kommune, om felles forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS. I all hovedsak har eierkommunene vært positive til å være med på den felles forvaltningsrevisjonen. Det er tatt hensyn til de innspill som kom inn.

KLP, som er eier av ca. 13 % av andelene i TrønderEnergi AS, ønsker ikke å være med.

Malvik kommune behandlet i sak 8/25, den 5. februar 2025 forslag til prosjektplan for revisjonen. Det ble fattet slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Utvalget hadde noen kommentarer, gjengitt under «Behandling». Disse er ikke tatt inn i vedtaket.

Konsek gjør oppmerksom på at den felles eierskapskontrollen prosjektplanen beskriver, er en overordnet eierskapskontroll av hva eierkommunene gjør i fellesskap.

Hvis den enkelte kommunen ønsker en egen eierskapskontroll, må dette bestilles særskilt hos revisjonen.

Konsek gjør også oppmerksom på at fordelingen av timer, jf. vedlegg til prosjektplanen, kun dekker timene som går med til å utarbeide rapporten. Dersom eierkommunene ønsker at revisjonen skal presentere rapporten osv., må dette bestilles av den enkelte eierkommunen hos revisjonen.

Det er antatt at revisjonen vil ta 1000 timer. Disse foredeles etter eierkommunenes eierandeler i morselskapet TrønderEnergi AS. Timefordeling er vedlagt denne saken, og forutsetter at alle blir med.

Forvaltningsrevisjonen utføres i samarbeid mellom Trondheim kommunerevisjon og Revisjon Midt-Norge SA.

Hovedfokuset for revisjonen vil være TrønderEnergi AS, slik at kommunenes salg av direkteide aksjer i datterselskapet TrønderEnergi Vekst Holding AS ikke får betydning for revisjonen.

På vegne av kontrollutvalget i Malvik ber vi om eierkommunenes tilslutning til prosjektplanen slik den er vedtatt av Malvik kommune.

Det bes om skriftlig tilbakemelding etter at saken er behandlet i kontrollutvalget.

Utskrift av saken, prosjektplanen og fordeling av timer er lagt.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Ragnhild Torsdatter Grønvold
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Revisjon Midt-Norge SA Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Mottakere:

Kontrollutvalget i Frøya kommune
Kontrollutvalget i Heim kommune
Kontrollutvalget i Hitra kommune
Kontrollutvalget i Holtålen
kommune
Kontrollutvalget i Indre Fosen
Kontrollutvalget i Melhus kommune
Kontrollutvalget i Midtre Gauldal
kommune
Kontrollutvalget i Oppdal
kommune
Kontrollutvalget i Orkland
kommune
Kontrollutvalget i Osen kommune
Kontrollutvalget i Rennebu
kommune
Kontrollutvalget i Selbu kommune
Kontrollutvalget i Skaun kommune
Kontrollutvalget i Stjørdal
kommune
Kontrollutvalget i Trondheim
kommune
Kontrollutvalget i Tydal kommune
Kontrollutvalget i Ørland
kommune
Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi

Eier	Samlet eierandel	Timeandel	Timer pr. kontrollutvalg
Orkland kommune	16,940%	0,195	195
Melhus kommune	13,344%	0,154	154
Trondheim kommune	9,125%	0,105	105
Indre Fosen kommune	8,003%	0,092	92
Ørland kommune	7,689%	0,089	89
Åfjord kommune	5,036%	0,058	58
Heim kommune	4,855%	0,056	56
Oppdal kommune	3,950%	0,046	46
Midtre Gauldal kommune	3,173%	0,037	37
Malvik kommune	2,957%	0,034	34
Hitra kommune	2,689%	0,031	31
Frøya kommune	2,489%	0,029	29
Skaun kommune	2,201%	0,025	25
Selbu kommune	1,431%	0,017	17
Holtålen kommune	1,341%	0,015	15
Osen kommune	1,044%	0,012	12
Stjørdal kommune	0,180%	0,002	2
Tydal kommune	0,162%	0,002	2
Rennebu kommune	0,065%	0,001	1
Sum	86,674 %	1,000	1000

Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i forvaltningsrevisjonen. Fordelingen er laget med utgangspunkt i kommunenes eierandel, og forutsatt at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke vil delta, må deres timer fordeles på de gjenværende .

Behandling av prosjektplan for forvaltningsrevisjon TrønderEnergi AS med datterselskaper

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Malvik kommune

Møtedato

05.02.2025

Saknr

08/25

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/250 - 21

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Behandling:

Revisor redegjorde for prosjektplanen. Utvalget hadde følgende kommentarer:

I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?

Dette må ha en tydeligere tekst; forslag:

Hva er den økonomiske konsekvensen av etableringen av Aneo og Trønder Energi Vekst Holding?

Hva er konsekvensen av avtalen med HitecVision?

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av TrønderEnergi AS med datterselskap, med levering som foreslått i planen.
2. Vedtatt prosjektplan sendes de andre eierkommunene, med invitasjon til å slutte seg til prosjektplanen.
3. Prosjektplanen må aksepteres slik den er vedtatt av kontrollutvalget i Malvik kommune.

Vedlegg

Prosjektplan TrønderEnergi AS

Fordeling av timer til forvaltningsrevisjon av Trønderenergi AS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Malvik kommune bestilte den 28.11.2024, sak 60/24 en forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi AS med datterselskap. Forvaltningsrevisjonen skal gjennomføres som en felles forvaltningsrevisjon sammen med andre eierkommuner. Eierkommunene revideres av to revisjonsselskap, som sammen gjennomfører denne forvaltningsrevisjonen, Revisjon Midt-Norge og Trondheim kommunerevisjon. Vedlagte prosjektplan er ment å være en felles plan for de kommunene som ønsker å være med i prosjektet.

Eierkommunene er i all hovedsak positive til revisjonen, og forutsettes å belastes timebruk etter eierandel i TrønderEnergi AS. Det er beregnet 1000 timer til revisjonen, med levering til sekretær i mars 2026. En oversikt over timer per eierkommune er lagt ved.

Fordelingen av timer tar høyde for at KLP, som eier 13,328 %, ikke deltar i forvaltningsrevisjonen. Fordelingen er laget med utgangspunkt i kommunenes eierandel, og

forutsetter at alle kontrollutvalgene deltar. Hvis noen ikke vil delta, må deres timer fordeles på de gjenværende.

Malviks andel av timene vil være 34 timer, forutsatt at alle eierkommunene blir med.

Formålet med revisjonen er å belyse eierstyringen og konsekvenser for eierne ved konserndannelsen i TrønderEnergi AS. Bestillingen gjelder TrønderEnergi AS med datterselskap, og revisor har derfor avgrenset eierskapsproblemstillingene til å gjelde forhold som er felles for eierne. Forvaltningsrevisjonene omfatter etter dette TrønderEnergi AS, TrønderEnergi Kraft Holding AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS. Problemstilling 2 nedenfor vil i utgangspunktet besvares gjennom en beskrivelse av prosessen med endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS.

Revisor skal undersøke dette:

1. Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
2. Hvordan har endringer i konsernstrukturen og etableringen av Aneo AS påvirket kommunenes styringsmuligheter?
3. I hvilken grad har konsernledelsen i TrønderEnergi AS etablert styringslinjer og informasjonsrutiner som bidrar til god informasjonsflyt?
4. I hvilken grad følges utbyttepolitikken opp i konsernet?
5. I hvilken grad sikrer styret forsvarlig organisering av selskapet?

Revisor beskriver metoder som vil bli brukt for å samle inn data. I selskap som er helt ut offentlig eid har revisjonene innsyn. I og med at Aneo AS eier 9,99 % av TrønderEnergi Kraft Holding AS er det ikke automatisk innsyn i TrønderEnergi Kraft Holding AS. Revisor vil undersøke muligheten for innsyn i dette selskapet. Av samme årsak er ledelsen i Aneo AS ikke forpliktet til å stille til intervju, men muligheten blir likevel undersøkt.

Konseks vurdering og konklusjon

Etter Konsek sitt syn vil forslag til problemstillinger gi svar på kontrollutvalget i Malvik sitt formål med bestillingen. Trondheim kommunes forutsetning om at tilblivelsen av Aneo AS blir en del av bestillingen anses imøtekommet. Det samme gjelder de tilbakemeldingene som gjaldt utbyttestrategien i selskapet. Konsek vurderer at utvalget kan vedta forslag til prosjektplan, med levering som foreslått. Sekretariatet vil sørge for at saken med endelig invitasjon oversendes eierkommunenes kontrollutvalg så raskt som mulig.

Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

15/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/334 - 28

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har i henhold til leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge SA, heretter omtalt som RMN, en årlig timeressurs på 340 timer. Over en fireårsperiode utgjør den totale rammen 1360 timer for perioden 2024-2027. Timeressursen inkluderer oppdrag som omfatter risiko- og vesentlighetsvurderinger, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og reiser og møter i tilknytning til disse oppdragene.

For 2024 rapporterer RMN et totalt timeforbruk på 420 timer til hvor disse er knyttet til:

- Risiko og vesentlighetsvurderinger til utarbeidelse av planer til eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon av Fosen helse IKS
- Forvaltningsrevisjon med tema Byggesak
- Eierskapskontroll av Fosen Helse IKS

Mer og/eller mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden. Mer og/eller mindreforbruk overføres ikke til neste periode.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering.

Budsjettkontroll for kontrollarbeidet 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

16/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/334 - 27

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar budsjettkontrollen for hele regnskapsåret 2024 til orientering.

Vedlegg

Budsjettkontroll for hele 2024

Saksopplysninger

For å holde kontrollutvalget godt informert om sin økonomiske status legger sekretariatet fram en økonomisk oversikt pr. 31.12.2024. Regnskapet sammenlignet med vedtatt budsjett, viser at det foreligger et:

- merforbruk for lønn og godtgjørelse til kontrollutvalgets medlemmer
- Merforbruk for kontrollutvalgets egen drift
- hverken mindre eller merforbruk for kjøp av sekretariatstjenester
- Merforbruk for kjøp av revisjonstjenester

Det foreligger samlet sett et merforbruk på i underkant av 125 000 kroner for hele kontrollarbeidet i 2024.

Vurdering og konklusjon

Hovedårsaken til mer forbruket er at det i kontrollutvalgets budsjett for både 2023 og 2024 har lagt til grunn feil satser for møtegodtgjøring, tapt arbeidsfortjeneste med mer. Dette er korrigert for i budsjettet for 2025. For revisjonstjenester var vedtatt budsjett sendt over til behandling i kommunestyret før årsmøtet til revisjonsselskapet vedtok endelig honorar, det foreligger derfor en lite merforbruk.

Kontrollutvalget kan ta budsjettkontrollen for 2024 til orientering.

Konto	Konto (T)	Regnskap 2024	Oppr.bud 2024	Vedtatt budsjett	avvik
105000	Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser	3 164	500	500	2 664
108000	Godtgjørelse folkevalgte	87 384	79 000	79 000	8 384
108010	Møtegodtgjørelse	65 398	17 000	17 000	48 398
108020	Tapt arbeidsgodtgjørelse	26 756	15 500	15 500	11 256
109000	Pensjonsinnskudd KLP	0	16 590	0	0
109900	Arbeidsgiveravgift	9 278	5 768	5 712	3 566
	Sum kostnader møtegodtgjøring, lønn og sosiale kostnader	191 978	134 358	117 712	74 266
110020	Abonnement aviser og fagtidsskrifter	2 625	2 125	2 625	0
111510	Bevertning og representasjon	5 445	3 000	3 000	2 445
111511	Bevertning ved kurs/opplæring	2 895	0	0	2 895
115000	Opplæring og kurs	40 619	50 000	50 000	-9 381
115010	Oppholdsutgifter kurs	2 387	0	0	2 387
116000	Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil m.v. som er opplysningspliktige	8 996	3 000	3 000	5 996
116010	Diettgodtgjørelse, oppgavepliktige	1 233	0	0	1 233
117000	Transport og reise	8 355	0	0	8 355
117030	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig	9 668	0	0	9 668
119501	Kontingenter	4 000	3 700	4 000	0
	Sum driftskostnader	86 223	61 825	62 625	23 598
	Sum kostnader	278 201	196 183	180 337	97 864
127000	Andre tjenester	205 500	0	0	0
135000	Kjøp fra kommuner	68 500	274 000	274 000	274 000
	SUM kjøp sekretariatstjenester	274 000	274 000	274 000	0
127000	Andre tjenester	705 001	678 000	678 000	27 001
	SUM kjøp revisjonstjenester	705 001	678 000	678 000	27 001
	SUM KONTROLLARBEID	1 257 202	1 148 183	1 132 337	124 865

Aktuelle saker fra kommunens folkevalgte organer

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

17/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/291 - 8

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar aktuelle saker fra de folkevalgte organene, til orientering.

Saksopplysninger

Saksopplysninger Kontrollutvalget vedtok i sak 8/24 se vedtakets punkt 2 at medlemmene følger hvert sitt politiske utvalg. Medlemmene gir en kort orientering om saker som kan være aktuelle for oppfølging i kontrollutvalget eller som er av særlig interesse. Utvalget vedtok å fordele de folkevalgte organer til hvert av utvalgets medlemmer på følgende måte:

- Kommunestyret, Walter Solberg
- Formannskap og administrasjonsutvalg, Per Bremnes
- Helse og oppvekst, Odd Egil Bratland
- Kultur, Idrett og frivillighet, Elin Rånes
- Vekst, utvikling, landbruk, teknisk, Konny Herfjord

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget kan ta aktuelle saker fra de ulike folkevalgte organer til orientering.

Folkevalgtopplæring - aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

18/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/570 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar aktuelle artikler og tolkningsuttalelser som gjelder kontrollarbeidet, til orientering.

Vedlegg

Utfordringer for styrer i boligstiftelser som er opprettet av kommuner

Bernt svarer – Ordfører kan ikke gjennomføre medarbeiderundersøkelser

Bernt svarer - Kan ikke frikoble kommunedirektoren fra den rolle og det faglige ansvar hen har

Saksopplysninger

For å gi kontrollutvalget kunnskap og kjennskap til den kommunale virksomhet, forvaltning og saksbehandling, legges det frem de nyeste artikler og tolkninger av aktuelle bestemmelser i lov, forskrift mv. Følgende artikler legges frem:

1. Utfordringer for styrer i boligstiftelser som er opprettet av kommuner
2. Bernt svarer – Ordfører kan ikke gjennomføre medarbeiderundersøkelser
3. Bernt svarer - Kan ikke frikoble kommunedirektoren fra den rolle og det faglige ansvar hen har

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget kan ta informasjon som fremkommer i de vedlagte dokumentene med seg i det videre kontrollarbeidet.

Utfordringer for styrer i boligstiftelser som er opprettet av kommuner

Boligstiftelser · 28. mai 2020

Vi ser at det dukker opp situasjoner i kommuner som har opprettet stiftelser, særlig boligstiftelser, hvor politikere og kommuneadministrasjon ikke har den nødvendige avstand til stiftelsen. Kommunens representanter ser på stiftelsen som en del av kommunens virksomhet og forholder seg som om man var eier. De mangler blant annet forståelse for lovgivningen som regulerer stiftelser, og rammene for styrets ansvar og ledelse av en stiftelse.

STIFTELSEN EIES AV FORMÅLET

Stiftelser er som kjent selveiende, og har ingen eiere som kontrollerer at formålet etterlevs, eller som påser at driften er forsvarlig. Det er formålet som eier stiftelsen, og styret skal sørge for at stiftelsens formål gjennomføres. Styret har «eierens» rolle, og skal sammen med daglig leder forvalte stiftelsens oppgaver og formål, samt påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Det er viktig å være klar over at utdelingsbegrepet i stiftelser omfatter i utgangspunktet enhver disponering av stiftelsens midler, og må sees i forhold hva som er stiftelsens formål.

KOMMUNEN HAR GITT FRA SEG KONTROLL

Når en kommune har opprettet en stiftelse som skal løse kommunale oppgaver, har kommunen dermed gitt fra seg direkte kontroll over virksomheten, og kapitalen. Kommunen får nå et kontraktsmessig forhold til stiftelsen for oppgavene stiftelsen skal løse, og boligstiftelsens virksomhet ligger derfor utenfor kommunens direkte forvaltning og budsjetter.

Oppgavene kommunen har etter opprettelsen av en boligstiftelse er gjerne å utpeke styremedlemmer og sørge for gode samarbeidsforhold mellom partene, slik at stiftelsens oppgaver løses på en god måte for begge parter.

Når det oppstår interessestrid mellom kommunen og stiftelsen er det viktig at styremedlemmene i stiftelsen er seg bevisst hvilken «hatt» man har på seg i behandlingen av en sak (habilitet).

STYREMEDLEMMENES OPPGAVER OG ANSVAR

Styrets verktøy i driftene av stiftelsen er stiftelsesloven, vedtektene, planer, instruksjer og budsjetter.

I lov om stiftelser § 30, styrets myndighet og ansvar står det: *«Styret er stiftelsens øverste organ. Forvaltningen av stiftelsen hører under styret. Styret skal sørge for at stiftelsens formål ivaretas, og at utdelinger foretas i samsvar med vedtektene. Styret skal påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.»*

I § 19 om utdeling fremgår det at: *«Utdeling av stiftelsens midler vedtas av styret. Utdelingene skal være i samsvar med stiftelsens formål»* og i § 18 om forvaltning av stiftelsens kapital fremgår det at: *«Stiftelsens kapital skal forvaltes på en forsvarlig måte, slik at det til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til sikkerheten og mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning for å ivareta stiftelsens formål.»*

Det er viktig å påpeke at et styremedlem i en stiftelse plikter å holde seg løpende orientert om driften, herunder formålsrealiseringen, økonomisk forvaltning (også i datterselskaper) som innebærer å påse at formuesverdiene ivaretas på en betryggende måte. Loven pålegger også styremedlemmene et økonomisk ansvar, som kan innebære erstatning for økonomiske tap som stiftelsen påføres på grunn av forsettlig eller uaktsom saksbehandling. Styrets adgang til å foreta risikopregede disposisjoner er betydelig snevrere i stiftelser enn i for eksempel aksjeselskaper.

Styret i en stiftelse av en viss størrelse og med spesifikt formål bør ha styremedlemmer med kompetanse på området. For boligstiftelser vil det si kompetanse innenfor eiendomsforvaltning, det byggetekniske, juss og økonomi.

Et styreverv i en stiftelse (som i andre virksomheter) er et personlig verv - styremedlemmet representerer bare seg selv og stiftelsen (oppdragsgiver), man representerer hverken partier, kommunen eller andre interesser. Styremedlemmets lojalitetsplikt følger av at oppdragstaker skal ivareta oppdragsgivers interesser under utførelsen av oppdraget.

God virksomhetsstyring i en boligstiftelse handler blant annet om å sikre at styret opptrer uavhengig av kommunen.

Ta gjerne kontakt for eventuell bistand.

Advokat Bjørn O. Øiulfstad

f t in e t @ ♥

FORRIGE

Lave renter – en utfordring for mindre stiftelser

NESTE

Kommunal eiendomsskatt og allmennyttige stiftelser

© ADV. ØIULFSTAD

TA KONTAKT

Bygdøy Allé 2
0257 Oslo

+47 947 81 560

bjorn@advoilulfstad.no

INFO

Tjenester

Erfaring

Om stiftelser

Blogg

BA2ADVOKATENE

Bernt svarer

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt svarer på juridiske spørsmål fra Kommune-Norge. Foto: Magnus Knutsen Bjørke

Bernt svarer: – Kan ikke frikoble kommunedirektøren fra den rolle og det faglige ansvar hen har

Kan ordfører sende en spørreundersøkelse til kommunens ansatte uten å gå via kommunedirektøren?

Bernt svarer

PUBLISERT 11.02.2025 - 12:12

Bernt svarer

- Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.
- Han har utgitt en rekke bøker innen blant annet forvaltningsrett og kommunalrett.

SPØRSMÅL: Kommunestyret har opprettet et prosjekt for bærekraftig økonomisk styring hvor formannskapet og administrasjonen skal jobbe sammen om å få til en forsvarlig drift. Formannskapet har i den forbindelse vedtatt at ordføreren skal sende e-post til kommunens ansatte med ønske om tilbakemelding med svar på en rekke spørsmål om muligheter for omorganisering og forenkling av kommunens arbeidsoppgaver. Svarene sendes til kommunestyret og kan være anonyme.

Kommunedirektøren har bedt politikerne revurdere vedtaket, fordi det er problematisk at folkevalgte organ henvender seg direkte til kommunens ansatte på denne måten.

Kan formannskapet eller kommunestyret sette i gang et slikt prosjekt på denne måten?

SVAR: Dette er et spørsmål om forholdet mellom folkevalgte organer og tilsatt administrasjon.

Utgangspunktet er bestemmelsene i [kommuneloven § 5-3](#) der det fastslås at «Kommunestyret er det øverste organet i kommunen», og at dette «kan delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren».

Her er det altså tale om et initiativ som må forstås som et ledd i eller en innledning til en bred vurdering av administrasjonens virksomhet. Dette er tiltak som kommunestyret kan sette i gang i kraft av sin posisjon som øverste styringsorgan «med det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens [...] virksomhet» ([kommuneloven § 22-1](#)). Problemet er da hvordan dette kan gjøres, og da spesielt hvilken rolle kommunedirektøren skal ha i saksbehandlingen.

Utgangspunktet er her det såkalt «timeglassprinsippet». Kommunedirektøren «skal lede den samlede kommunale [...] administrasjon [...] innenfor de instruksjoner og retningslinjer eller pålegg kommunestyret [...] gir» ([kommuneloven § 13-1](#) andre avsnitt). Dette er et generelt administrativt ledelsesansvar som omfatter også intern organisering og fordeling av arbeidsoppgaver, innenfor den organisasjonsmodell og de fullmakter som er vedtatt av kommunestyret, se [kommuneloven § 5-14](#) om reglement for delegering og innstilling. Kommunedirektøren mottar instruksjoner fra folkevalgte organer om hva som skal utredes, men har selv ansvaret for hvordan dette gjøres.

Det er denne modellen som omtales som «timeglassprinsippet». Instruksjoner og fullmakter fra folkevalgte organer til administrasjonen rettes til kommunedirektøren, ikke til de enkelte tilsatte i administrasjonen, og saksutredning foretas og vedtak i administrasjonen treffes på vegne av kommunedirektøren der denne ikke selv står for dette. «Kommunestyret kjenner bare kommunedirektøren».

Verken ordføreren, kommunestyret, formannskapet, eller andre folkevalgte organer har noen formell instruksjons- eller styringsmyndighet overfor den enkelte tilsatte i administrasjonen, bare overfor den øverste ledelse der – kommunedirektøren. Dette avspeiles også i bestemmelsen i siste avsnitt i [kommuneloven § 13-1](#), der det fastslås at «Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov».

På denne bakgrunn fremtrer den måten denne spørreundersøkelsen er organisert på, som problematisk. Formannskapet vedtar at skal foretas en spørreundersøkelse rettet mot de enkelte tilsatte i kommunen. Dette innebærer ikke noe formelt pålegg til den enkelte tilsatte om å medvirke i denne, men er formulert som et «ønske om tilbakemelding med svar på en rekke spørsmål», men når e-post om dette sendes fra ordfører og svar skal gå til kommunestyret, vil det klart nok måtte oppfattes som et tjenstemessig tiltak. Her er det «kommunen» som retter en anmodning til sine tilsatte. Spørsmålet blir da hvem som har kompetanse og ansvar for å utøve en slik ledelsesfunksjon.

Verken formannskapet eller ordfører har noen rolle eller posisjon som er hjemmel for en slik direkte henvendelse. Arbeidsgiverfunksjonen på vegne av kommunen skal ivaretas av kommunedirektøren. Hvis kommunestyret eller formannskapet ønsker at foretas en slik spørreundersøkelse, må de derfor gå veien om et pålegg til kommunedirektøren om å gjøre dette. Man kan ikke uten videre selv utforme spørreskrift og stå for anmodningen om å besvare dette.

Også opplegget for videre saksbehandling av innkomne svar fremtrer som klart i strid med kommunelovens regler. I [§ 13-1](#) tredje avsnitt er det fastsatt at «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet». Det betyr at saksbehandling i folkevalgte organer som alminnelig regel skal skje på grunnlag av et saksforelegg fra kommunedirektøren. Dette skal følge innkallingen til møtet i organet. I vår sammenheng betyr det at kommunedirektøren må saksbehandle de innkomne svarene og gi sine faglige kommentarer, før de legges fram kommunestyret.

Sammenfatningsvis: Hvis kommunestyret ønsker en slik spørreundersøkelse, må vedtak om utforming og gjennomføringen av denne vedtas på grunnlag av et saksforelegg fra kommunedirektøren. Vurdering av resultatene av denne må så settes opp som sak i kommunestyret eller formannskapet, på grunnlag av saksframlegg fra kommunedirektøren om det innkomne, eventuelt kombinert med en vurdering av hva som kan være en mulig og hensiktsmessig oppfølging av saken. Kommunestyret kan selvstøtt trekke egne og andre konklusjoner om dette enn de kommunedirektøren gjør, men det kan ikke frikoble kommunedirektøren fra den rolle og det faglige ansvar hen har for å påse at «saken er forsvarlig utredet».

Kommunal Rapport

**Ansvarlig redaktør og
administrerende direktør: Britt Sofie Hestvik**

Nyhetsredaktør: Tone Sidsel Sanden

Politisk redaktør: Agnar Kaarbø

Utviklingsredaktør: Espen Andersen

Debattredaktør: Ragnhild Sved

Markedsdirektør: Fred Scharffenberg

Kommunal-Rapport.no er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

Kontaktinformasjon:

Besøksadresse:

Boks 1940 Vika, 0125 Oslo

Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Tlf: 24 13 64 50

E-post:

redaksjon@kommunal-rapport.no

abonnement@kommunal-rapport.no

Powered by Labrador CMS

Bernt svarer

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt svarer på juridiske spørsmål fra Kommune-Norge. Foto: Magnus Knutsen Bjørke

Bernt svarer: – Kan ikke frikoble kommunedirektøren fra den rolle og det faglige ansvar hen har

Kan ordfører sende en spørreundersøkelse til kommunens ansatte uten å gå via kommunedirektøren?

Bernt svarer

PUBLISERT 11.02.2025 - 12:12

Bernt svarer

- Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.
- Han har utgitt en rekke bøker innen blant annet forvaltningsrett og kommunalrett.

SPØRSMÅL: Kommunestyret har opprettet et prosjekt for bærekraftig økonomisk styring hvor formannskapet og administrasjonen skal jobbe sammen om å få til en forsvarlig drift. Formannskapet har i den forbindelse vedtatt at ordføreren skal sende e-post til kommunens ansatte med ønske om tilbakemelding med svar på en rekke spørsmål om muligheter for omorganisering og forenkling av kommunens arbeidsoppgaver. Svarene sendes til kommunestyret og kan være anonyme.

Kommunedirektøren har bedt politikerne revurdere vedtaket, fordi det er problematisk at folkevalgte organ henvender seg direkte til kommunens ansatte på denne måten.

Kan formannskapet eller kommunestyret sette i gang et slikt prosjekt på denne måten?

SVAR: Dette er et spørsmål om forholdet mellom folkevalgte organer og tilsatt administrasjon.

Utgangspunktet er bestemmelsene i [kommuneloven § 5-3](#) der det fastslås at «Kommunestyret er det øverste organet i kommunen», og at dette «kan delegerer myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren».

Her er det altså tale om et initiativ som må forstås som et ledd i eller en innledning til en bred vurdering av administrasjonens virksomhet. Dette er tiltak som kommunestyret kan sette i gang i kraft av sin posisjon som øverste styringsorgan «med det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens [...] virksomhet» ([kommuneloven § 22-1](#)). Problemet er da hvordan dette kan gjøres, og da spesielt hvilken rolle kommunedirektøren skal ha i saksbehandlingen.

Utgangspunktet er her det såkalt «timeglassprinsippet». Kommunedirektøren «skal lede den samlede kommunale [...] administrasjon [...] innenfor de instruksjoner og retningslinjer eller pålegg kommunestyret [...] gir» ([kommuneloven § 13-1](#) andre avsnitt). Dette er et generelt administrativt ledelsesansvar som omfatter også intern organisering og fordeling av arbeidsoppgaver, innenfor den organisasjonsmodell og de fullmakter som er vedtatt av kommunestyret, se [kommuneloven § 5-14](#) om reglement for delegering og innstilling. Kommunedirektøren mottar instruksjoner fra folkevalgte organer om hva som skal utredes, men har selv ansvaret for hvordan dette gjøres.

Det er denne modellen som omtales som «timeglassprinsippet». Instruksjoner og fullmakter fra folkevalgte organer til administrasjonen rettes til kommunedirektøren, ikke til de enkelte tilsatte i administrasjonen, og saksutredning foretas og vedtak i administrasjonen treffes på vegne av kommunedirektøren der denne ikke selv står for dette. «Kommunestyret kjenner bare kommunedirektøren».

Verken ordføreren, kommunestyret, formannskapet, eller andre folkevalgte organer har noen formell instruksjons- eller styringsmyndighet overfor den enkelte tilsatte i administrasjonen, bare overfor den øverste ledelse der – kommunedirektøren. Dette avspeiles også i bestemmelsen i siste avsnitt i [kommuneloven § 13-1](#), der det fastslås at «Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov».

På denne bakgrunn fremtrer den måten denne spørreundersøkelsen er organisert på, som problematisk. Formannskapet vedtar at skal foretas en spørreundersøkelse rettet mot de enkelte tilsatte i kommunen. Dette innebærer ikke noe formelt pålegg til den enkelte tilsatte om å medvirke i denne, men er formulert som et «ønske om tilbakemelding med svar på en rekke spørsmål», men når e-post om dette sendes fra ordfører og svar skal gå til kommunestyret, vil det klart nok måtte oppfattes som et tjenstemessig tiltak. Her er det «kommunen» som retter en anmodning til sine tilsatte. Spørsmålet blir da hvem som har kompetanse og ansvar for å utøve en slik ledelsesfunksjon.

Verken formannskapet eller ordfører har noen rolle eller posisjon som er hjemmel for en slik direkte henvendelse. Arbeidsgiverfunksjonen på vegne av kommunen skal ivaretas av kommunedirektøren. Hvis kommunestyret eller formannskapet ønsker at foretas en slik spørreundersøkelse, må de derfor gå veien om et pålegg til kommunedirektøren om å gjøre dette. Man kan ikke uten videre selv utforme spørreskrift og stå for anmodningen om å besvare dette.

Også opplegget for videre saksbehandling av innkomne svar fremtrer som klart i strid med kommunelovens regler. I [§ 13-1](#) tredje avsnitt er det fastsatt at «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet». Det betyr at saksbehandling i folkevalgte organer som alminnelig regel skal skje på grunnlag av et saksforelegg fra kommunedirektøren. Dette skal følge innkallingen til møtet i organet. I vår sammenheng betyr det at kommunedirektøren må saksbehandle de innkomne svarene og gi sine faglige kommentarer, før de legges fram kommunestyret.

Sammenfatningsvis: Hvis kommunestyret ønsker en slik spørreundersøkelse, må vedtak om utforming og gjennomføringen av denne vedtas på grunnlag av et saksforelegg fra kommunedirektøren. Vurdering av resultatene av denne må så settes opp som sak i kommunestyret eller formannskapet, på grunnlag av saksframlegg fra kommunedirektøren om det innkomne, eventuelt kombinert med en vurdering av hva som kan være en mulig og hensiktsmessig oppfølging av saken. Kommunestyret kan selvstøtt trekke egne og andre konklusjoner om dette enn de kommunedirektøren gjør, men det kan ikke frikoble kommunedirektøren fra den rolle og det faglige ansvar hen har for å påse at «saken er forsvarlig utredet».

Kommunal Rapport

**Ansvarlig redaktør og
administrerende direktør: Britt Sofie Hestvik**

Nyhetsredaktør: Tone Sidsel Sanden

Politisk redaktør: Agnar Kaarbø

Utviklingsredaktør: Espen Andersen

Debattredaktør: Ragnhild Sved

Markedsdirektør: Fred Scharffenberg

Kommunal-Rapport.no er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

Kontaktinformasjon:

Besøksadresse:

Boks 1940 Vika, 0125 Oslo

Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Tlf: 24 13 64 50

E-post:

redaksjon@kommunal-rapport.no

abonnement@kommunal-rapport.no

Powered by Labrador CMS

Oppfølging av kontrollutvalgets vedtak

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

19/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/334 - 26

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar status for kontrollutvalgets vedtak og tidspunkt for behandling av saker til orientering.

Vedlegg

Oversikt over kontrollutvalgets vedtak som skal følges opp per. 7.4.2025

Saksopplysninger

Det er utarbeidet en oversikt over kontrollutvalgets vedtak og status for disse. Saker som ble eller allerede var avsluttet ved forrige behandling er tatt ut av vedlagt oversikt. Kun saker hvor kommunestyret har bedt kontrollutvalget følge opp kommunestyrets vedtak, nylige avsluttede saker samt ikke-avsluttede saker, inngår i oversikten.

Lovpålagte oppgaver som ikke følger av kontrollutvalgets vedtak er ikke inntatt i oversikten. Eksempler på slike saker er; strategi for revisjon av kommunens årsregnskaper, års- og møteplan, kontrollutvalgets årsmelding, kontrollutvalgets uttalelse om kommunens årsregnskaper mv.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalget må vurdere om tidspunkt for behandling eller oppfølging av sakene er hensiktsmessig. Om ingen endringer er nødvendig kan kontrollutvalget ta saken til orientering.

Oversikt over kontrollutvalgets vedtak som skal følges opp eller som er avsluttet siden siste vedtaksoppfølging

Saksnr. i Kst.	Saksnr. i KU	Dato	Vedtak	Forslag til tidspunkt	Kommentar	Utført
	10/24	29.04.2024	Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan, og ber revisjonen gjennomføre eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Fosen Helse IKS. Utvalget ber revisor gjennomføre prosjektet innenfor den ressursrammen som prosjektplanen angir og med leveringstidspunkt 15.01.2025	Kontrollutvalgets møte 3.2.2025	Revisor vil levere en rapport 15.01.2025	JA
	38/24	24.09.2024	Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan, og ber revisjonen gjennomføre forvaltningsrevisjon med tema byggesak i tråd med prosjektplanen og med innspill gitt i møtet.	Kontrollutvalgets møte 7.4.2025	Revisor vil levere en rapport mars 2025	Nei
	51/24	21.10.2024	Kontrollutvalget ber rådmannen oversende en oversikt over statlige tilsyn til kontrollutvalget innen utgangen av 2024.	Kontrollutvalgets møte 3.2.2025	Rådmannen vil oversende tilsyn i tråd med vedtaket.	JA
	69/24	13.12.2024	Kommunestyret tar kontrollutvalgets års- og møteplan for 2025, til orientering	Kommunestyrets møte 30.01.2025	Kommunestyret vil behandle saken.	JA
	70-2/24	13.12.2024	Kontrollutvalget inviterer rådmannen til med sine synspunkter og refleksjoner om de vurderinger og risikoene som kommer fram i notatet til kontrollutvalgets første møte i 2025.	Kontrollutvalgets møte 3.2.2025	Rådmannen vil orientere utvalget i tråd med vedtaket.	JA
	74/24	13.12.2024	Kontrollutvalget ber rådmannen om å redegjøre for etterlevelsen av rutiner og veiledere som gjelder anskaffelser og at disse dokumenteres og arkiveres i tråd med aktuelle lov- og forskriftsbestemmelser i løpet høsten 2025.	Kontrollutvalgets møte 22.9.2025	Rådmannen vil orientere utvalget i tråd med vedtaket.	Nei
	02/25	03.02.2025	Kontrollutvalget legger fram rapport fra forvaltningsrevisjon til kommunestyret med følgende forslag til vedtak: 1. Kommunestyret ønsker at Fosen helse IKS reviderer avtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold. 2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaket ved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS. 3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.	Kommunestyrets møte 20.02.2025	Kommunestyret vil behandle saken.	JA

	03/25	03.02.2025	Kontrollutvalget legger fram rapport fra eierskapskontroll av Fosen Helse IKS til behandling i kommunestyret med følgende forslag til vedtak: 1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden. 2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere: a. behovet for eiermøter. b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer. c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter. d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha. e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap. f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse. g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig. 3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.	Kommunestyrets møte 20.02.2025	Kommunestyret vil behandle saken.	JA
	06/25	03.02.2025	Kontrollutvalget oversender årsmeldingen til kommunestyret med følgende forslag til vedtak: Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2024, til orientering.	Kommunestyrets møte 20.02.2025	Kommunestyret vil behandle saken.	JA
	10/25	03.02.2025	Kontrollutvalget ber rådmannen orientere om kommunens gjeldende rammeavtaler og arbeidet som gjøres med å lyse ut nye rammeavtaler.	Kontrollutvalgets møte 12.5.2025	Rådmannen vil orientere utvalget i tråd med vedtaket.	Nei
18/25		20.02.2024	1. Kommunestyret ønsker at Fosen helse IKS reviderer avtaler, avklarer organisering og ansvarsforhold. 2. Kommunestyret ber kommunens eierrepresentant i Fosen Helse IKS legge frem punkt 1 i vedtaket ved første anledning til behandling i representantskapet for Fosen Helse IKS. 3. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget får tilbakemelding for hvordan selskapet har fulgt opp punkt 1 i vedtaket innen utgangen av 2025.	Kontrollutvalgets møte 22.9.2025	Rådmannen vil orientere utvalget i tråd med vedtaket.	Nei

17/25		20.02.2024	<p>1. Kommunestyret ber rådmannen å sørge for at det legges frem en sak hvor kommunens eierskapsmelding behandles i løpet av valgperioden. 2. Kommunestyret ber rådmannen legge frem sak til behandling i kommunestyret hvor kommunestyret får anledning til å vurdere: a. behovet for eiermøter. b. behovet for opplæring i eierskap av kommunestyrets medlemmer. c. behovet for en tydeliggjøring av roller og ansvar for kommunens eierrepresentanter. d. hvilken rapportering kommunestyret skal ha. e. prinsipper for styregodtgjørelse generelt i kommunens eierskap. f. retningslinjer for valgkomiteens arbeid og mandat, herunder etablere rutiner for fastsettelse av styregodtgjørelse. g. organiseringen og eventuelt vurdere hvilken organisasjonsform som er hensiktsmessig. 3. Kommunestyret ber rådmannen om å rapportere til kontrollutvalget om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp innen 1.9.2025.</p>	<p>Kontrollutvalgets møte 22.9.2025</p>	<p>Rådmannen vil orientere utvalget i tråd med vedtaket.</p>	<p>Nei</p>
-------	--	------------	---	---	--	------------

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

20/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/150 - 4

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Trafikklysmodellen

FKT fagkonferansen 2025

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Saken erstatter det som tidligere ble omtalt som 'eventuelt'.

Eksempel på tema som kan tas opp er:

- deltagelse på kurs/konferanse
- endring av møtedato eller møtested
- forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektøren eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet, dette for at møteleder skal kunne planlegge gjennomføringen av møtet leder, spesielt med tanke på varighet for møtet.

Vurdering og konklusjon

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen» Kryss på røde felt kan peke i retning av å ikke følge opp henvendelsen, mens kryss på grønne felt kan tale for å følge opp henvendelsen.	Ja	Delvis	Nei	Ukjent
Vedrører henvendelsen misnøye med et politiskfattet vedtak?	Rød	Gul	Grønn	Grå
Dreier henvendelsen seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?	Rød	Gul	Grønn	Grå
Viser henvendelsen til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?	Grønn	Gul	Rød	Grå
Viser henvendelsen til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?	Grønn	Gul	Rød	Grå
Dreier henvendelsen seg i hovedsak om en isolert hendelse?	Rød	Gul	Grønn	Grå
Er henvendelsen under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?	Rød	Gul	Grønn	Grå
Er det annen naturlig behandlingsvei for henvendelsen (ref. organene nevnt over)?	Rød	Gul	Grønn	Grå
Kan henvendelsen, og henvendelsens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?	Grønn	Gul	Rød	Grå
Berører henvendelsen et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?	Grønn	Gul	Rød	Grå
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?	Grønn	Gul	Rød	Grå
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?	Grønn	Gul	Rød	Grå
Bør henvendelsen prioriteres foran andre planlagte oppgaver?	Grønn	Gul	Rød	Grå

Tabell 1 Kilde: Deloitte AS

Forum for
kontroll og tilsyn

FAGKONFERANSE / ÅRSMØTE

Velkommen til fagkonferanse på Quality Airport Hotel

GARDERMOEN

3. — 4. juni

Tirsdag 03. juni

09:00 Registrering

10:00 **ÅPNING**

Elisabeth Aspaker / tidl. statsforvalter i Troms og Finnmark

10:30 **HVORDAN IVARETA HABILITET OG ROLLEFORSTÅELSE NÅR KOMMUNEN ER
ELLER ØNSKER Å VÆRE EN AKTØR?**

inkl. pause Cathrine Kjenner Forsland / ordfører Nesodden kommune

Sjur Authen / rådmann Vestby kommune

Bjørn Halvor Wikasteen / seniorrådgiver K-sekretariatet IKS

Paneldebatt

13:00 Lunsj

14:00 **TILLIT OG ÅPENHET – TO SIDER AV SAMME SAK**

Einar Øverenget / filosof, foredragsholder, forfatter og spaltist.

Agnar Kaarbø / politisk redaktør Kommunal Rapport

Halstein Bjecke / byråd for finans Oslo kommune

J. Henrik Bjørge / Advokat, spesialrådgiver, NHO Service og Handel

Paneldebatt

15:30 Pause

Tirsdag 03. juni / Årsmøte

15:45 Registrering til årsmøte

16:00 Årsmøte

18:45 Aperitiff

19:00 Felles middag på hotellet

Onsdag 04. juni

09:00 **SYSTEMKRISE I KOMMUNALFORVALTNINGEN –**

HVA GJØR VI FOR Å SIKRE BÆREKRAFTIGE KOMMUNER?

/ Kommunalavdelingen, Kommunal og distriktsdepartementet

Tage Pettersen / Stortingsrepresentant (H), tidl. KU-leder

Bjørn Gudbjørgrud / styreleder Norsk kommunedirektørforum

10:15 Pause/utsjekking

Geir Vinsand / Nivi Analyse

Paneldiskusjon

11:30 Lunsj

12:30 **FOREBYGGING AV VOLD SKOLEN**

Øyfrid Geiring / seniorrådgiver Arbeidstilsynet

13:30 Pause

13:40 **POLITIKK OG MAKT**

Halvor Tjønn / journalist og forfatter

Hvorfor vi har så vanskelig med skjønne hvordan makt utøves i vårt naboland?

14:55 **AVSLUTNING**

Line FUSDahl / styreleder FKT

Påmelding

FRIST: 10.APRIL 2025

Bindende påmelding* på www.fkt.no innen tirsdag 10. april 2025.
Det tas forbehold om endringer i programmet.

Deltakeravgift

Deltakelse m/ overnatting** (helpensjon):

Kr 8 300 (*Ikke medlem kr 8 700*)
.....

Ekstra overnatting fra 2. – 3. juni: Kr 1 695
.....
.....

*Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgebyr på kr 500 i tillegg til eventuelle kostnader FKT får til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.

**FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).

Praktisk informasjon

ÅRSMØTET

Årsmøtet er åpent for alle, men det er kun medlemmer i Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) som har tale-, forslags- og stemmerett.

Innmelding av saker

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet senest seks uker før årsmøtet, innen 22. april 2025.

Utsending av sakspapir

Styret sender ut sakspapirene senest to uker før årsmøtet, innen 20. mai 2025.

Medlemskap

Dersom din kommune/ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 20. mai 2025.

Kontakt

Leder i valgkomiteen:

Lars Hansen, daglig leder Salten
kontrollutvalgsservice

post@sekretariatet.no Mobil: 470 37 452

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Besøk www.fkt.no eller kontakt sekretariatet v/generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen på telefon +47 414 71 166 eller fkt@fkt.no.

FREMKOMST

[Quality Airport Hotel, Gardermoen](#)

Lokevegen 72067 Jessheim

[Veibeskrivelse](#)

5 km og 10 minutter med shuttlebuss fra Oslo Lufthavn Gardermoen

PARKERING

Hotellet har gode parkeringsmuligheter utendørs, mot betaling. HC-plasser og ladestasjoner til El-bil (ekstra kostnad)

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Åfjord kommune

Møtedato

07.04.2025

Saknr

21/25

Saksbehandler Torbjørn Brandt

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/150 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget godkjenner protokollen fra kontrollutvalgets møte, den 07.04.2025.

Saksopplysninger

Protokollen stadfester at alle vedtakene og protokollføringen for hver sak er i samsvar med saksbehandlingen for den aktuelle saken. Om utvalget ser feil eller mangler vil sekretariatet rette opp disse. Om det ikke lar seg gjøre å rette opp feil eller mangler i protokollen, må protokollen godkjennes i førstkommande møte.

Vurdering og konklusjon

Med mindre det foreligger feil eller mangler ved protokollen som ikke kan rettes i møtet, kan kontrollutvalget godkjenne protokollen.